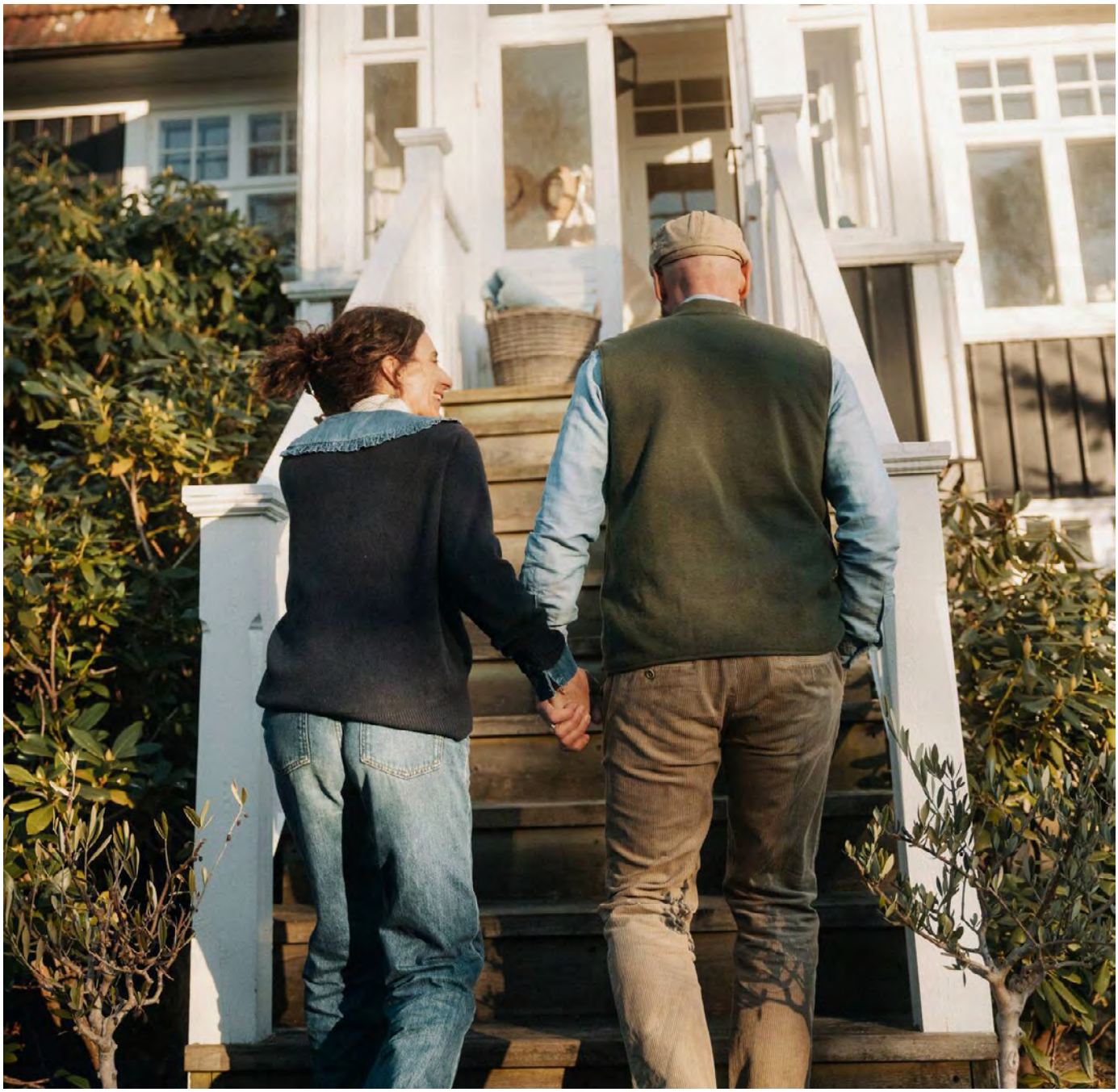

Villahemförsäkring

Villkor

LF 01611 utg 19 TGA Grafisk Produktion 2025-04

Villahemförsäkring VH25
Gäller från 2025-01-01

INNEHÅLL

Information om din försäkring ... **3**
A. Var och för vilka försäkringen gäller ... **5**
A.1 Var försäkringen gäller ... 5
A.2 För vilka försäkringen gäller ... 5
Undantag ... 5
B. Aktsamhetskrav ... **5**
B.1 Generella aktsamhetskrav ... 5
B.2 Nedsättning ... 5
C. Självrisker ... **6**
D. Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp ... **6**
D.0 Lagligt förvärvad egendom ... 6
D.1 Byggnad ... 6
D.2 Tomtmark ... 7
D.3 Lösegendom ... 7
D.4 Undantag ... 7
E. Värderings- och ersättningsregler ... **8**
E.1 Gemensamma bestämmelser ... 8
E.2 Skada på byggnad ... 8
E.3 Skada på tomtmark ... 10
E.4 Skada på lösegendom ... 10
F. Egendomsskador ... **12**
F.1 Stöldskador och skadegörelse ... 12
F.1.1 Stöld av och skadegörelse på byggnad eller tomtmark ... 12
F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad ... 12
F.1.3 Låsbyte ... 12
F.1.4 Stöld av och skadegörelse på egendom förvarad utanför bostad ... 13
F.1.5 Stöld av och skadegörelse på medförd egendom ... 13
F.1.6 Stöld av eller skadegörelse på cykel eller barnvagn ... 14
F.2 Övriga egendomsskador ... 14
F.2.1 Brand och liknande ... 14
F.2.2 Läckage ... 14
F.2.3 Översvämning ... 15
F.2.4 Dammbrott ... 15
F.2.5 Storm, hagel och snötryck ... 15
F.2.6 Övriga naturskador ... 15
F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner ... 16
F.2.8 Livsmedel i kyl och frys ... 16
F.2.9 Trafikskada ... 16
F.2.10 Skada på glasrutor ... 16
F.2.11 Skada orsakad av vilda djur ... 16
F.2.12 Oljeskada på tomtmark ... 16
F.2.13 Transportskada vid flytt ... 17
F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad ... 17
F.4 Obrukbar bostad ... 17
F.5 Krisförsäkring ... 18
F.6 Skada på byggnad vid akut sjukdom och olycksfall ... 18
F.7 Identitetsstöld ... 18
F.8 Omställningsstöd ... 18
G. Ansvarsförsäkring ... **19**
H. Rättsskyddsförsäkring ... **20**
I. Överfallsskydd ... **22**
J. Skydd när du reser ... **23**
J.1 Allmänt ... 23
J.2 Kostnader i samband med akut sjukdom och olycksfallsskada ... 24
J.3 Resestartskydd ... 25
J.4 Merkostnader för anslutning på hemresa ... 25
J.5 Reseavbrott ... 26
J.6 Hemresa vid katastrof ... 26
K. Tilläggsförsäkringar ... **27**
K.1 Allrisk lösegendom ... 27
K.2 Allrisk för angivna värdeföremål ... 27
K.3 Samlingar, smycken och armbandsklockor ... 28
K.7 Utökat reseskydd ... 28
K.8 Allrisk byggnad ... 30
K.10 Hobbyverksamhet ... 32
K.11 Magasinerat lösöre ... 32
L. Skadedjur med mera ... **33**
L.1 Bostadsohyra ... 33
L.2 Träskadeinsekter ... 33
L.3 Sent upptäckt dödsfall ... 33
L.4 Äkta hussvamp ... 33
M. Allmänna bestämmelser ... **34**
M.1 Försäkringsavtalet ... 34
M.2 Betalning ... 34
M.3 Värdestegringsgaranti ... 34
M.4 Vid risk för skada och då skada inträffat ... 35
M.5 Undantag för krigsskador, atomskador, dammbrott och terrorism ... 35
M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning ... 35
M.7 Återkrav ... 36
M.8 Preskription ... 36
M.9 Dubbelförsäkring ... 36
M.10 Leverantörsansvar ... 36
M.11 Behandling av personuppgifter ... 36
M.12 Sanktionsbestämmelse, penningtvätt och lagligt förvärv ... 36
M.13 Rådgivning ... 36
M.14 Om vi inte kommer överens ... 36
N. Särskilda villkor ... **37**
N.1 Låskrav dörrar ... 37
N.2 Låskrav dörrar och fönster ... 37
N.3 Låskrav dörrar och larmkrav ... 37
Ordlista ... **38**

Information om din försäkring

Försäkringsgivare
Av ditt försäkringsbrev framgår vilket länsförsäkringsbolag som är försäkringsgivare. Där hittar du även kontaktuppgifter.

Försäkringsbrev och försäkringsvillkor
Avtalet mellan oss utgörs av försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Allt du vill ha försäkrat ska finnas med i försäkringsbrevet. Kontakta oss genast om något fattas eller är fel, så ändrar vi det.

Kontakta oss
Du måste meddela oss
- ändrad adress
- ändrade familjeförhållanden
- om du har byggt om din villa
- ändrat värde på din egendom
- ändrat behov av tilläggsförsäkring.

Försäkringsformer
Egendom kan vara försäkrad i olika former enligt tabellen *De olika försäkringsformerna*.

Skadehändelser som försäkringen omfattar
De skadehändelser som försäkringen omfattar hittar du i följande kapitel:
- F Egendomsskador
- G Ansvarsförsäkring
- H Rättsskyddsförsäkring
- I Överfallsskydd
- J Skydd när du reser
- L Skadedjur med mera.

Har du tecknat någon av tilläggsförsäkringarna ska du också läsa avsnittet *K Tilläggsförsäkringar*.

Vid beskrivningen av ersättningsbara skadehändelser finns också undantag, begränsningar och aktsamhetskrav. För att du ska få veta exakt hur försäkringen gäller i varje enskilt fall måste du läsa i villkoren.

Aktsamhetskrav
Aktsamhetskrav är regler som beskriver hur du ska handskas med din egendom. Om du inte följer reglerna riskerar du att inte få full ersättning för din skada eller förlust. Generella aktsamhetskrav finns i avsnittet *B Aktsamhetskrav* och för vissa skadehändelser finns dessutom särskilda aktsamhetskrav som anges under respektive skadehändelse.

Pengar och stöldbegärlig egendom
För pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom gäller en del särskilda krav på förvaring och aktsamhet.

I avsnittet *D.3 Lösegendom* kan du läsa om vad som menas med värdehandlingar och stöldbegärlig egendom och i stöldavsnitten finns de flesta kraven på hur du ska förvara och handskas med sådan egendom.

Begränsa skadans omfattning
Om du drabbas av en skada ska du i första hand försöka att begränsa skadans omfattning, till exempel genom att larma brandkåren vid brand, stänga huvudkranen vid läckage, försöka låna plats i grannens frys när din egen går sönder etc.

De olika försäkringsformerna

Försäkringsform	Beskrivning
Fullvärde	Fullvärdesförsäkring innebär att det inte finns något försäkringsbelopp som utgör gräns för skadeersättningens storlek. Vi betalar vad skadan värderas till enligt värderingsreglerna med avdrag för självrisk och eventuellt avdrag om du inte följt aktsamhetskraven. Två förutsättningar finns: ▪ att du lämnar riktiga och fullständiga uppgifter till oss när du tecknar försäkringen ▪ att du anmäler ändrade eller felaktiga uppgifter till oss. Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned om du lämnat oss felaktiga uppgifter när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktiga uppgifter finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning*.
Förstarisk	Samma regler gäller som vid fullvärdesförsäkring, förutom att försäkringsbeloppet är det högsta belopp som kan betalas.
Helvärde	Helvärdesförsäkring innebär att ersättningen för skador begränsas till högst det belopp som anges i försäkringsbrevet. Endast lösegendom kan helvärdesförsäkras. Om du har helvärdesförsäkring är det mycket viktigt att försäkringsbeloppet för lösegendom är tillräckligt. Har du uppgett ett för lågt belopp är du underförsäkrad och riskerar att få minskad ersättning vid skada.

Anmäl skadan snarast
Så snart som möjligt ska du anmäla skadan till oss. Du kan anmäla skadan på vår webbplats.

Stöld, rån eller överfall ska polisanmälas. Skada som skett under transport eller på hotell ska anmälas till transportföretaget eller hotellet. Du måste hjälpa oss i vår skadereglering genom att ge oss möjlighet att besiktiga skadan och lämna oss de kvitton, läkarintyg med mera som vi kan behöva. Släng inte skadade föremål förrän vi har lämnat vårt godkännande till det.

Du kan läsa mer om räddningsåtgärder och reglering av skada i avsnittet *M.4 Vid risk för skada och då skada inträffat*.

Högsta ersättningsbelopp och längsta ersättningstid

Om skadan gäller	Högsta ersättningsbelopp, kr/längsta tid	Avsnitt i villkoren
Grundförsäkring, fast egendom		
Vattenbrunn	50 000	D.1
Solcellsanläggning	300 000	D.1
Tomtmark	200 000	D.2
Grundförsäkring, lösegendom		
Lösöre på annan plats än den fastighet som anges i försäkringsbrevet	100 000	D.3
Smycken och armbandsklockor, sammanlagt	200 000	D.3
Guld och annan ädel metall (råmaterial) som du äger, sammanlagt	200 000	D.3
Pengar som du äger, sammanlagt	5 000	D.3
Värdehandlingar som du äger, sammanlagt	10 000	D.3
Mynt-, sedel- och frimärkssamling som du äger, sammanlagt	50 000	D.3
Åkgräsklippare, eldrivet lekfordon och isjakt	50 000	D.3
Roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor	25 000	D.3
Av- eller omonterade delar till fordon/farkost, sammanlagt	10 000	D.3
Brygga och uthus som du äger på annans mark, sammanlagt	100 000	D.3
Grundförsäkring, övrigt		
Transportskada vid flytt	175 000	F.2.13
Merutgifter	18 månader	F.4
Hyresbortfall	150 000	F.4
Krisförsäkring	10 000	F.5
Omställningsstöd	45 000	F.8
Ansvar	5 000 000	G
Rättsskydd	340 000	H
Överfallsskydd	1 000 000	I
Grundförsäkring, skydd på resor		
Vårdkostnader vid akut sjukdom och olycksfallsskada	Inom 60 dagar från första läkarbesöket	J.2.2
Tilläggsförsäkringar		
Allrisk lösegendom		
▪ Lösöre	100 000	K.1
▪ Varav värdehandlingar	10 000	K.1
Utökat reseskydd	75 000	K.7
Allrisk byggnad, sammanlagt	250 000	K.8

A. Var och för vilka försäkringen gäller

A.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i Norden. Vid resa gäller försäkringen dessutom i hela världen under de första 45 dagarna av resan räknat från avresedagen från hemorten i Sverige.

Avsnittet *J Skydd när du reser* gäller enbart under resa i Norden med övernattning utanför hemorten eller resa utanför Norden. Är du inte folkbokförd och varaktigt bosatt i Sverige gäller försäkringen endast för skada som inträffar i Sverige.

Om du flyttar till en annan ordinarie bostad gäller försäkringen även för den gamla bostaden utan tilläggspremie upp till 45 dagar under förutsättning att också den nya bostaden försäkras hos Länsförsäkringar. Försäkringen för den gamla bostaden gäller då med samma omfattning och på samma villkor som gällde före försäkringens överflyttning till den nya bostaden.

A.2 För vilka försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare. Den gäller också för de medlemmar av ditt hushåll som bor och är folkbokförda på den adress som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet. Såväl rättigheter som skyldigheter i försäkringen gäller för var och en av de försäkrade. När vi i försäkringsvillkoret skriver du menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

Har du eget barn under 18 år som inte omfattas av försäkringen enligt ovan, gäller försäkringen för barnet under den tid det vistas hos dig, om ersättning inte kan fås från annan försäkring. Barnet ska vara folkbokfört och bosatt i Sverige.

Vad gäller försäkrad fastighet eller byggnad, gäller försäkringen för dig som försäkringstagare i egenskap av ägare. På samma sätt som försäkringen gäller för dig som försäkringstagare gäller den, i de delar som avser den försäkrade fastigheten eller byggnaden, även för annan som tillsammans med dig äger fastighet eller byggnad.

Därutöver gäller försäkringen endast för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

Undantag

Försäkringen gäller inte för inneboende. Med inneboende menar vi person som är bosatt på försäkringsstället och som inte har gemensamt hushåll med dig.

B. Aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följt de aktsamhetskrav som finns. För alla egendomsskador i denna försäkring gäller generella aktsamhetskrav, se nedan. För vissa skadehändelser finns dessutom särskilda aktsamhetskrav, dessa anges då under respektive skadehändelse.

B.1 Generella aktsamhetskrav

Du ska:

- Följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av offentlig myndighet.
- Vid installation endast använda sådan produkt som är godkänd av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt.
- Följa tillverkarens, leverantörens och installatörens anvisningar för installation, skötsel och underhåll. Installationer och montage ska vara fackmässigt utförda.
- Följa de krav som ställs i Boverkets byggregler eller meddelas av den lokala byggnadsnämnden när du bygger nytt, reparerar, bygger om eller bygger till. Dessa krav ska följas oavsett om anmälan/byggnadslov krävs eller inte för vidtagna åtgärder.
- Förvara och handskas med egendom så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.
- Ta hand om egendomen och underhålla den. Du ska snarast åtgärda fel och brister, så att risken för skada så långt som möjligt förhindras.
- Låsa de utrymmen där egendom förvaras.

B.2 Nedsättning

Om du inte följer de generella aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning*.

C. Självrisker

C.1 Allmänt

Självrisken är den del av skadekostnaden som du själv får stå för vid varje skadetillfälle.

Den självrisk som gäller för dina tilläggsförsäkringar anges under respektive avsnitt, se avsnitt *K Tilläggsförsäkringar*.

Om du drabbas av flera skador vid samma tillfälle, och ersättning ska betalas genom flera avsnitt i försäkringen eller genom flera av dina privatförsäkringar hos oss, drar vi bara en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

C.2 Grundsjälvrisk

Du har en självrisk vid varje skadetillfälle. Självrisken anges på försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren. När vi ersätter en skada drar vi självrisken efter åldersavdrag och före nedsättning.

C.3 Förhöjd självrisk

Har vi avtalat om högre självrisk än grundsjälvrisken framgår det av försäkringsbrevet. Den förhöjda självrisken är då alltid den lägsta du själv får stå för.

Avsnitten *G Ansvarsförsäkring* och *I Överfallsskydd* gäller alltid med grundsjälvrisk.

C.4 Särskild självrisk

För vissa typer av skador gäller en särskild självrisk, oftast högre än grundsjälvrisken. Följande avsnitt gäller med särskild självrisk:

- F.1.6 Stöld av eller skadegörelse på cykel eller barnvagn
- F.2.2 Läckage
- F.2.3 Översvämning
- F.2.4 Dammbrott
- F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner (Särskild självrisk vid frysning)
- F.2.9 Trafikskada
- F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad
- H.5 Rättsskydd.

C.5 Självriskfria avsnitt

Följande avsnitt gäller utan självrisk:

- F.5 Krisförsäkring
- F.7 Identitetsstöld
- F.8 Omställningsstöd
- J.3 Resestartskydd
- J.4 Merkostnader för anslutning på hemresa
- J.5 Reseavbrott
- K.7.2 – K.7.8 Utökat reseskydd
- L.1 och L.3 Skadedjur med mera.

D. Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp

Försäkringen gäller för byggnad och tomtmark. Om det anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen även för lösegendom.

D.0 Lagligt förvärvad egendom

Försäkringen gäller endast för egendom som har förvärvats lagligt och som erhållits med medel som förvärvats lagligt.

D.1 Byggnad

D.1.1 Definition

Byggnad

Med byggnad avser vi de hus som anges i försäkringsbrevet och det som enligt lag är tillbehör till dessa. Dessutom ersätter vi som byggnad:

- Ledning, kulvert och annan installation som du äger och som är avsedd för de hus som anges i försäkringsbrevet, fram till förbindelsepunkt till kommunal eller samägd anläggning. För solcellsanläggning gäller att den ska vara placerad högst 300 meter från försäkrad fastighet.
- Nergrävd eller fast ansluten pool och fast anslutet spabad utomhus.
- Radio-, tv- eller parabolantenn och markis som är fast monterad utomhus.
- Bränsle på tomten för uppvärmning av de hus som anges i försäkringsbrevet.

Fastighet

Med fastighet menar vi både tomt och byggnad.

Byggnadsdel

Med byggnadsdel menar vi var och en av de installationer, ytskikt och tillbehör etc som är uppräknade i avsnittet *E.2.3 Tabell för åldersavdrag*.

Marknadsvärde

Marknadsvärdet är det pris som mest sannolikt kan erhållas vid försäljning på den allmänna marknaden.

Byggregler och branschregler

Med byggregler avser vi Boverkets byggregler.

Branschregler är framtagna för att säkerställa utförande och kvalitet, till exempel Branschregler Säker Vatteninstallation. Mer information hittar du på vår webbplats.

D.1.2 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för byggnad

Typ av byggnad	Högsta ersättning, kr
Byggnad på den fastighet som anges i försäkringsbrevet, när det anger i försäkringsbrevet	
Fullvärde	Enligt avsnittet E.2
Förstarisk	Enligt avsnittet E.2 men högst försäkringsbeloppet
Inom högsta ersättningsbelopp ersätts högst	
Vattenbrunn	50 000
Solcellsanläggning	300 000

D.2 Tomtmark

D.2.1 Definition

Med tomtmark avser vi det avstyckade markområde som finns i anslutning till försäkrad byggnad. Till tomtmark hör även föremål som är fast monterade på marken, till exempel växtlighet, mur, plattläggning, brygga och belysning. Beträffande lantbruksfastighet avser vi det område i anslutning till bostadshus som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark.

D.2.2 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för tomtmark är 200 000 kronor.

Vid skada enligt avsnitten *F.2.4 Dammbrott* och *F.2.6 Övriga naturskador* kan vi istället betala två gånger den skadade tomtmarkens taxeringsvärde om detta är förmånligare för dig.

Vid skada enligt avsnittet *F.2.12 Oljeskada* på tomtmark är högsta ersättningsbelopp 700 000 kronor.

D.3 Lösegendom

Försäkringen gäller för lösegendom endast om detta anges i försäkringsbrevet.

D.3.1 Definitioner

Lösegendom

Med lösegendom avser vi:

- Lösöre som du äger, lånar av privatperson eller hyr och som endast är avsett för ditt privata bruk. Som lösöre avser vi även
  - eldrivet lekfordon som inte kan köras fortare än 6 km/tim
  - åkgräsklippare, eldriven rullstol och isjakt
  - motordrivet trädgårdsredskap, som inte är registreringspliktigt, avsedd att föras gående
  - fordon som är trafikförsäkringspliktigt och som klassas som cykel enligt lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
  - roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor
  - av- eller omonterade delar till de undantagna fordonen/farkosterna i avsnittet *D.4 Undantag* om delarna inte kan försäkras genom annan försäkring.
- Lösöre som du hyr eller lånar från skola eller region (hjälpmedel) och som endast är avsett för ditt privata bruk.
- Pengar, värdehandlingar och samlingar av frimärken, mynt och sedlar som du äger.
- Guld och annan ädel metall (råmaterial) som du äger och förvaras i den bostad som anges i försäkringsbrevet eller bankfack.
- Brygga och uthus som du ensam äger, men som står på annans mark.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avser vi

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- föremål med särskilt samlarvärde, det vill säga föremål som har ett marknadsvärde på grund av sin attraktion för samlare
- antikviteter, konstverk, konstföremål, äkta mattor, fick- och armbandsur, pälsar och pälsverk
- datorer samt utrustning och tillbehör till dessa
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning, kameror, gps-utrustning, musikinstrument, mobila telefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt tillbehör till dessa
- vapen
- drycker med alkoholhalt högre än 2,25 volymprocent.

Smycken

Med smycken avser vi föremål av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar som är avsedda att bäras på kroppen som dekoration.

Guld och annan ädel metall

Med guld och annan ädel metall avser vi råmaterialet, som inte är avsedda att bäras på kroppen som dekoration.

D.3.2 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för lösegendom

Typ av lösegendom	Högsta ersättning, kr
Lösegendom på den fastighet som anges i försäkringsbrevet när försäkringsbrevet anger	
Fullvärde	Enligt avsnittet E.4
Ett försäkringsbelopp	Enligt avsnittet E.4 men högsta försäkringsbeloppet
Inom försäkringsbeloppet ersätts högst	
Lösöre på annan plats än på den fastighet som anges i försäkringsbrevet	100 000
Smycken och armbandsklockor, sammanlagt	200 000
Guld och annan ädel metall (råmaterial) som du äger, sammanlagt	200 000
Pengar som du äger, sammanlagt	5 000
Värdehandlingar som du äger, sammanlagt	10 000
Mynt-, sedel- och frimärkssamling som du äger, sammanlagt	50 000
Av- eller omonterade delar till fordon/farkost som inte kan försäkras på annat sätt, sammanlagt	10 000
Åkgräsklippare, eldrivet lekfordon och isjakt	50 000
Roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor	25 000
Brygga och uthus som du äger på annans mark, sammanlagt	100 000

D.4 Undantag

Försäkringen gäller inte för:

- Konstnärlig utsmyckning på byggnad, till exempel väggmålningar och stuckaturer.
- Konstnärlig utsmyckning utomhus såsom statyer och skulpturer.
- Egendom och utrustning som tillhör vindkraftverk.
- Vatten annat än vid skada som ersätts enligt avsnitt *F.2.12 Oljeskada på tomtmark*.
- Andra djur än hundar, katter, burfåglar och akvariefiskar.
- Motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, båt eller annan vattenfarkost och drönare eller annan luftfarkost. Undantaget tillämpas inte för den egendom som anges i avsnittet *D.3.1 Definitioner*.
- Delar, utrustning och drivmedel till fordon eller farkost enligt punkten ovan samt förtöjningsutrustning.
- Förlust på grund av att någon utan din tillåtelse använt dina konton, kort, abonnemang eller liknande.
- Utradering eller annan förlust av lagrad datainformation.
- Egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda.

E. Värderings- och ersättningsregler

I detta kapitel redogörs för hur vi ersätter och värderar egendom. En del regler är gemensamma medan andra är olika beroende på egendomstyp, det vill säga byggnad, tomtmark eller lösegendom.

Begreppen försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp definieras i avsnittet *D Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp.*

E.1 Gemensamma bestämmelser

E.1.1 Beställare

För att skydda dina lagliga rättigheter som konsument är du alltid beställare av en reparation. Detta gäller även om vi har anvisat reparatör.

E.1.2 Kontantersättning eller reparation

Vi ersätter din ekonomiska förlust för den egendom som blivit skadad eller stulen. Som ekonomisk förlust betraktas inte exempelvis besvär och olägenheter, förlorad arbetsförtjänst eller resor till och från skadeplatsen.

Vi har rätt att avgöra

- om skadad eller förlorad egendom ska ersättas kontant, repareras för att återställa funktionen eller ersättas med likadan eller närmast likadan egendom
- var inköp eller reparation ska göras
- om byggnadsdel, reservdel eller material, som inte kan återställas på grund av importsvårigheter eller upphörd tillverkning, ska ersättas med marknadsvärde eller återställas med närmast motsvarande egendom.

E.1.3 Ersatt egendom

Vi övertar äganderätten till förlorad egendom som vi har ersatt. Om egendom som vi har ersatt kommer till rätta ska du genast lämna den till oss. Vill du behålla egendomen får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått. Dessutom förbehåller vi oss rätten att överta sådan egendom som ersatts kontant eller ersatts med likadan eller närmast likadan egendom.

E.1.4 Om det blir tvist om värdet

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på lösegendom eller tomtmark ska – om vi inte enats om annat – ett utlåtande begäras av värderingsman som är förordnad av Svenska handelskammaren. Värderingsmannen ska tillämpa försäkringsvillkorens värderingsregler.

Din kostnad för sådan värdering är 1 000 kronor plus 10 procent av överskjutande belopp, men högst hälften av arvodet till värderingsmannen. Om värderingsmannen kommer fram till ett högre belopp än vad vi har erbjudit, står vi för hela värderingskostnaden.

E.1.5 Vid skada

Vid skada ska du kunna styrka att du äger den skadade eller förlorade egendomen. Du ska även kunna styrka vad det är värt och hur gammalt det är. Du ska även kunna visa att skadad eller förlorad egendom förvärvats lagligt och erhållits med medel som förvärvats lagligt. Kostnader du haft för att styrka eller framställa krav eller visa förvärv eller finansiering av lagligt förvärv ersätts inte.

E.2 Skada på byggnad

Se även avsnitten *D.1.1 Definition* och *E.1 Gemensamma bestämmelser*.

E.2.1 Byggnaden återställs

Försäkringen gäller

Försäkringen ersätter kostnaden för att utan dröjsmål återställa den skadade byggnaden med rationella metoder och material. Återställande av byggnad ska göras enligt gällande bygg- och branschregler, lagstadgade krav och myndighets föreskrift, om inte annat framgår av de begränsningar och undantag som anges nedan. Åldersavdrag görs enligt tabellen i avsnittet *E.2.3 Åldersavdrag*.

Värderingen görs utifrån vad en likvärdig/motsvarande byggnad kostar att återställa på samma plats och på samma grund. Likvärdig/motsvarande syftar på byggyta, hustyp, utrustning, standard och material.

Med rationella material menas att försäkringen ersätter kostnaden för material som normalt finns i allmän bygghandel.

Annan byggnad

Om du istället vill uppföra annan byggnad för samma ändamål på fastigheten värderas skadan enligt ovan men med åldersavdrag enligt tabellen i avsnittet *E.2.3 Åldersavdrag* utan friår och utan begränsning av avdragets storlek. Skadan värderas

- högst till kostnaden för att återställa byggnad enligt reglerna ovan
- lägst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Vid delskada

Vid skada på byggnadsdel, installation eller hushållsmaskin, ersätts kostnaden för reparation av den skadade byggnadsdelen, installationen eller hushållsmaskinen. Om reparationskostnaden överstiger kostnaden för utbyte eller om det inte är möjligt att reparera, ersätts istället kostnaden för utbyte av den skadade byggnadsdelen, installationen eller hushållsmaskinen. Åldersavdrag görs enligt avsnittet *E.2.3 Åldersavdrag*.

Återställande inom två år

Återställande ska slutföras inom två år räknat från den tidpunkt du fick kännedom om skadan.

Begränsningar

- Ersättning lämnas endast för skadade byggnadsdelar om inte särskilda krav ställs för att uppfylla gällande bygg- och branschregler.
- Vid skada på ytskikt i utrymmen med öppen planlösning, ersätts endast kostnaden för ytskikt i det skadade utrymmet fram till närmast naturliga avgränsning.
- Merkostnader för att uppfylla nya branschregler vid delskada, ersätts med högst 30 000 kronor.

Försäkringen gäller inte för

- kostnader för återställande av skadad byggnadsdel som är avskriven till 100 procent enligt *Tabell för åldersavdrag*.
- merkostnader på grund av bygg- och branschregler, lagstadgade krav eller myndighets föreskrift, om gällande regler inte följts vid tidigare byggnads-, reparations- eller renoveringstillfällen för byggnaden
- kostnader på grund av att byggnad är kulturhistoriskt skyddad enligt lag eller genom myndighets föreskrift
- kostnader för att nyansluta till kommunalt vatten och avlopp
- kostnader för att i samband med skada installera ny avloppsanläggning på fastigheten om den befintliga var oskadad
- kostnader för att återställa konstnärlig utsmyckning.

E.2.2 Byggnaden återställs inte

Om du inte återställt den skadade byggnaden inom två år värderas skadan till det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Tiden två år börjar räknas från den tidpunkt du fick kännedom om skadan.

E.2.3 Åldersavdrag

Åldersavdrag görs på kostnaden för nymontering och reparation (material och arbetskostnad) av varje byggnadsdel enligt *Tabell för åldersavdrag*. Vid skada på installation utomhus görs även åldersavdrag på kostnaden för lokalisering, friläggning, rivning, röjning, destruktion, deponering och återläggning.

Högsta sammanlagda åldersavdrag begränsas till 80 procent för byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig.

Åldersavdraget kan dock bli 100 procent

- för skada som ersätts enligt avsnittet *F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner*
- för skada på byggnadsdel som är helt uttjänt.

Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget högst 75 000 kronor.

En byggnadsdels ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk och åldersavdrag görs enligt *Tabell för åldersavdrag*.

Tabellen tillämpas inte om det skulle leda till oskäligt resultat.

För övriga byggnadsdelar och installationer som inte finns med i tabellen kan åldersavdrag göras utifrån beräknad livslängd.

Dessutom kan avdrag göras för

- uppenbart eftersatt underhåll
- onormalt slitage.

Tabell för åldersavdrag

Byggnadsdel	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett avdrag i procentenheter per påbörjat år med
Installationer för värme, vatten, avlopp, ventilation, centraldammsugning samt maskinell utrustning		
▪ rörsystem, vattenradiatorer och sanitetsgods (till exempel wc-stol, tvättställ och vattenburen golvvärme)	10	5
▪ luft/luftvärmepumpsanläggning, spabad utomhus	2	15
▪ övriga värmepumpsanläggningar, värmeåtervinningssystem, solfångare, takvärme, elslingor i golv och hushållsmaskin inklusive spis	2	10
▪ solcellspaneler för elproduktion	5	5
▪ Växelriktare	2	10
▪ övriga installationer samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskiner (till exempel värmepannor, varmvattenberedare, pelletsanläggningar, elradiatorer och avloppspumpar)	5	8
Köks-, garderobs- och badrumsinredning	10	5
Fönster, dörrar och portar	10	3
Elinstallationer (kablar inklusive brytare och uttag)	25	5
Pool och poolduk	5	8
Laddstation	2	10
Batteri för lagring av förnybar energi	2	10
Fastighetsautomation	2	10
Radio-, tv- och parabolantenn	5	8
Markiser och persienner	5	8
Larm	5	8
Målning	5	8
Tapeter och annan väggbeklädnad (inte våtrum)	5	8
Golvbeläggningar (inte våtrum)		
▪ textila	5	8
▪ plast, linoleum eller laminat	10	5
▪ keramiska plattor, sten eller massivt trä	25	5
▪ lamellträ och ytbehandling av trägolv	15	5
Yt- och tätskikt i våtrum		
▪ golv- och väggmatta (trådsvetsad)	5	5
▪ keramiska plattor inklusive tätskikt	5	5
▪ övriga material och utföranden samt målning i våtrum	2	10
Takbeläggning		
▪ betong eller tegel	20	2
▪ plåt	10	3
▪ annat material	5	8
Skorsten		
▪ stål eller plåt	5	8
▪ annat material	20	2

E.2.4 Övriga bestämmelser

Om marknadsvärdet har sjunkit

En byggnads marknadsvärde kan sjunka på grund av ålder och/eller slitage. Om marknadsvärdet omedelbart före skadan var lägre än 50 procent av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad av samma standard gäller följande:

- Skadan värderas till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Återställande i samband med renovering

Om renovering, underhålls- eller ombyggnadsarbete pågår eller planeras, värderas skadan till den merkostnad som uppstår för att åtgärda skadan i samband med det pågående eller planerade arbetet.

Återställandet hindras av lag eller myndighets föreskrift

Om återställandet på samma fastighet hindras på grund av lag eller genom myndighets föreskrift gäller följande:

- återställningstiden förlängs till högst fem år
- du har rätt att uppföra eller anskaffa byggnad för samma ändamål på annan plats.

I dessa fall värderas skadan på samma sätt som enligt byggnaden återställs men

- högst till den faktiskt nedlagda kostnaden
  och
- lägst till det belopp den skulle värderas till enligt byggnaden återställs inte.

Dispens

Om återställande hindras eller fördyras på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet ska du, om vi begär det, på vår bekostnad begära dispens och överklaga myndighetens beslut.

E.3 Skada på tomtmark

E.3.1 Ersättningsalternativ

När tomtmark skadas finns följande ersättningsalternativ:

- tomtmarken återställs
- annan tomtmark anskaffas
- tomtmarken återställs inte.

Tidsfristen två år enligt ersättningsalternativen börjar från den tidpunkt du fick kännedom om skadan.

Tomtmarken återställs

Vid återställande av tomtmark inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomten med rationella metoder och material. Skada på växtlighet värderas till kostnaden för unga plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

Annan tomtmark anskaffas

Om du inom två år anskaffar annan likvärdig tomtmark för samma ändamål, värderas skadan till anskaffningskostnaden minskat med den skadade tomtmarkens värde efter skadan.

Har den anskaffade tomtmarken högre värde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet görs avdrag för detta.

Tomtmarken återställs inte

Om tomtmark inte återställs eller annan tomtmark inte anskaffas värderas skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Begränsning

Vid beräkning av ersättning enligt avsnitt *E.3 Skada på tomtmark*, gör vi avdrag för ersättning som avser tomtmark och som lämnas genom ersättning för byggnad (fastighetens värdeminskning) på grund av beräkning av ersättning enligt avsnittet *E.2.2 Byggnaden återställs inte*.

E.4 Skada på lösegendom

E.4.1 Grundläggande bestämmelser

- Värderingen av en skada görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt när du tidigast kan bestämma ditt ersättningsanspråk, men senast två månader från skadedagen.
- Kan skadad egendom repareras värderas skadan till den reparationskostnad som är rimlig. Reparationskostnaden ersätts inte om den överstiger värdet på skadad egendom enligt värderingsreglerna.
- Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde, det vill säga utan hänsyn till dina personliga känslor för föremålet.

Var uppmärksam på reglerna om underförsäkring, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning*. Är du underförsäkrad riskerar du att inte få ersättning för hela värdet av din egendom vid en skada.

E.4.2 Underförsäkringsgaranti för lösegendom

Detta skydd har du om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

Försäkringen gäller om du under pågående försäkringsår skaffar egendom som medför att värdet av din sammanlagda egendom i bostaden överstiger försäkringsbeloppet. Du måste dock anmäla förändringen senast i samband med att din försäkring förnyas, det vill säga första huvudförfallodagen efter att du skaffade egendomen. Gör du inte det riskerar du att inte få full ersättning vid skada.

E.4.3 Ersättningstabell

Egendom som var funktionsduglig före skadan värderas med utgångspunkt från vad det kostar att i allmän handel köpa motsvarande nytt föremål, det vill säga nypris. Du får ersättning med så många procent, räknat per påbörjad månad/år, som anges i tabellen Ersättning i procent av nypriset på skadedagen. Ersättningstabellen tillämpas inte om det skulle leda till oskäligt resultat. Egendomen värderas då enligt *E.4.4 Övrig lösegendom*.

Har du tecknat tilläggsförsäkringen *K.1 Allrisk lösegendom*, gäller andra värderingsregler för elektronik, se avsnittet *K.1.3 Elektronikförsäkring*.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-6 mån	6 mån-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6 år och mer
Cyklar inklusive tillbehör	100	95	85	70	55	40	30	20
Glasögon	100	95	85	65	50	30	20	20
Skid- och golfutrustning samt barnvagn med tillbehör	100	95	85	65	50	40	30	20
Cd-skivor, dvd-skivor, dvd-filmer, dator- och tv-spel	50	50	40	30	20	20	20	20
Mobiltelefoner och smarta telefoner	100	75	50	30	20	20	20	20
Datorer och surfplattor	100	75	60	45	30	20	20	20
Apparater för bild- och ljudåtergivning	100	80	70	50	30	20	20	20
Kameror och gps	100	80	70	50	30	20	20	20
Kläder och skor	100	80	70	50	30	20	20	20
Handverktyg	100	90	70	60	50	40	30	20
Motordrivna trädgårdsredskap	100	85	75	65	55	45	35	20
Hygienartiklar	50	50	50	50	50	50	50	50

E.4.4 Övrig lösegendom

Smycken

Du får ersättning med så många procent av nypriset på skadedagen, räknat per påbörjat år, som anges i tabellen nedan. Med nypris menar vi vad det kostar att köpa ett motsvarande nytt smycke i allmän handel.

Om motsvarande smycke inte längre finns att köpa nytt i allmänna handeln eller vi bedömer det som oskäligt att tillämpa tabellen, får du ersättning med vad det skulle kosta att köpa motsvarande begagnat smycke på begagnatmarknaden.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-5 år	5-10 år	10-20 år	20 år och mer
Smycken	100	90	80	50

Hushållsmaskiner

Hushållsmaskin som var funktionsduglig innan skadan värderas enligt tabellen nedan. Du får ersättning för återställandekostnaden (material och arbete) med så många procent, räknat per påbörjat år, som anges i tabellen.

Åldersavdraget begränsas till högst 80 procent på hushållsmaskin som före skadan var funktionsduglig utom för skada som ersätts enligt avsnittet *F.2.7 Skada på hushållsmaskiner*.

Värdehandlingar och abonnemang

Värdehandlingar värderas till den förlust du gör vid skadetillfället. Bankkort, kontokort, telefonabonnemang och liknande ersätts endast med den kostnad som kan uppkomma för att spärra aktuellt konto eller abonnemang.

Fast inredning i bostad

Värdering av skada på fast inredning i bostaden, som du själv bekostat, sker enligt värderingsreglerna för byggnad i villahemvillkoret, avsnittet *E.2 Ersättningsregler för skada på byggnad*.

Övrig egendom

Egendomen värderas till vad det i den allmänna handeln, till exempel butiker, auktioner och internet, kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället. Finns inte likvärdig egendom att köpa i begagnat skick värderas egendomen till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits. Samlingar värderas i sin helhet.

Om värdet inte kan bestämmas enligt ovan utgår vi från kostnaden för ett nytt likvärdigt föremål och gör avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Eget arbete

Värdet av eget arbete lagrat på datamedia eller nedlagt på fotografier, film och dataprogram samt hemmagjorda föremål, modeller och liknande ersätts inte. Sådan egendom värderas till återanskaffningskostnaden för råmaterialet.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	8-9 år	9-10 år	10-11 år	11-12 år
Hushållsmaskiner	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0

F. Egendomsskador

F.1 Stöldskador och skadegörelse

F.1.1 Stöld av och skadegörelse på byggnad eller tomtmark

Försäkringen gäller

- för stöld av byggnad eller tomtmark om stölden förövats av någon som inte haft tillåtelse att vistas på den försäkrade fastigheten
- när någon som inte har haft tillåtelse att vistas på den försäkrade fastigheten uppsåtligen har skadat
  - byggnad
  - tomtmark
  - brygga eller uthus som du äger på annans mark.

Särskilda aktsamhetskrav

De särskilda aktsamhetskraven i avsnittet *F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad* gäller även för detta avsnitt.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad

Definition

Med bostad avser vi

- lägenhet i flerfamiljshus
- villa.

Till bostad hör sådant utrymme som är sammanbyggt och har direkt dörrförbindelse med bostaden. Fristående garage, uthus och liknande samt källar-, vinds- och annat förrådsutrymme som inte har dörrförbindelse, räknas däremot inte som bostad.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av eller skadegörelse på lösegendom i bostad som begåtts av någon som olovligen tagit sig in. Har gärningsmannen blivit insläppt gäller försäkringen endast om han har använt tvång eller hot för att komma in.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte om stölden eller skadegörelsen utförts av någon med en nyckel som han har haft tillåtelse att inneha.

Utökat skydd om du har stöd i bostaden

Har du stöd i bostaden enligt socialtjänstlagen eller får insatser i bostaden enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade eller får hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen, gäller försäkringen vid stöld i bostaden även om gärningsmannen inte tagit sig in olovligen.

Högsta ersättningsbelopp är 100 000 kronor, varav pengar högst 5 000 kronor.

Särskilda aktsamhetskrav	
Dörrar	Alla ytterdörrar ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån.
Fönster	Alla fönster ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån om inte någon är hemma och har tillsyn över bostaden.
Nyckel	Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden.
Låsbyte	Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås.

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Nedsättningens storlek påverkas bland annat av

- om det finns egendom till högt värde i bostaden
- om dyrbar egendom är placerad på ett för tjuven lättillgängligt sätt
- bostadens geografiska belägenhet – storstad, tätort, landsbygd.

Nedsättning då aktsamhetskrav inte följts	
Om du har varit hemma och haft rimlig tillsyn över bostaden.	Ingen nedsättning.
Om du har varit hemma, men möjlighet till tillsyn har saknats. *Exempel:* Om du har sovit.	Eventuellt 25 % nedsättning.
Om du har lämnat bostaden för normal bortavaro. *Exempel:* Om du har gått till arbetet, skolan, vänner etc.	Vanligtvis 25 % nedsättning.
Om du har lämnat bostaden för längre tid eller om aktsamhetskravet allvarligt har åsidosatts. *Exempel:* Vid upprepad försummelse.	Högre nedsättning än ovan. Du kan då till och med bli utan ersättning.

Övriga bestämmelser för hur ersättningen kan sättas ned om aktsamhetskraven inte följts finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.1.3 Låsbyte

Försäkringen gäller för kostnad för låsbyte i din bostad på försäkringsstället om du förlorat nyckeln vid skada som kan ersättas enligt avsnittet *F Egendomsskador* eller enligt någon av de tilläggsförsäkringar som anges i ditt försäkringsbrev.

Begränsningar

Kostnaden för låsbyte ersätts endast

- om det är sannolikt att det går att spåra vart nyckeln går *och*
- det är sannolikt att den kan komma att användas.

Särskilda aktsamhetskrav

Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.*

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.1.4 Stöld av och skadegörelse på egendom förvarad utanför bostad

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av eller skadegörelse på egendom som förvaras i utrymme utanför bostaden om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Försäkringen gäller inte för

- pengar eller värdehandlingar
- stöld av egendom som har lämnats för transport.

Begränsning

- Stöldbegärlig egendom ersätts endast
  - när den är inlämnad till näringsidkare för förvaring, reparation eller annan åtgärd
  - när den förvaras i utrymme för bostadsändamål i byggnad på den försäkrade fastigheten. Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kronor.
- Vid stöld i bil är ersättningsbeloppet högst 3 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.1.5 Stöld av och skadegörelse på medförd egendom

Definition

Med medförd egendom menar vi egendom som du tar med dig utanför bostaden. Egendomen anses inte medförd om du lämnar kvar den i bil, båt eller vid flygplats, järnvägsstation och liknande, om det inte är för en kortare tidsperiod.

För definition av resa se avsnittet *J.1.3 Definitioner*.

Försäkringen gäller

- för stöld av och skadegörelse på egendom som du medför utanför bostaden
- för stöld av och skadegörelse på egendom i samband med att du blivit utsatt för rån, väskryckning (då egendomen med våld har ryckts ifrån dig på sådant sätt att du omedelbart uppfattat stölden) eller överfall.

På resa gäller försäkringen även

- För skada på eller förlust av resgods som är incheckat eller som hotell eller researrangör åtagit sig att förvara eller transportera
- För stöldbegärlig egendom i bil, husbil, husvagn eller båt som inte är parkerad för natten
- För förlust av ditt pass genom en ersättningsbar skada enligt avsnitten *F Egendomsskador* eller *K.1 Allrisk lösegendom*. Du får ersättning med kostnaden för nytt och/eller provisoriskt pass med högst 2 000 kronor per försäkrad.

Begränsningar

För pengar och värdehandlingar gäller försäkringen endast

- vid rån, väskryckning eller överfall
- när egendomen förvaras i utrymme på arbetsplatsen under tid då du är på arbetet
- på resa vid fickstöld (det vill säga ur de kläder du har på dig eller ur väska som du håller i eller har intill dig)
- på resa vid stöld i hotell eller pensionatsrum, passagerarhytt eller sovvagnskupé
- på resa vid stöld i husbil eller husvagn som inte är parkerad för natten.

Försäkringen gäller inte för

- Stöldbegärlig egendom som är incheckad eller som hotell eller researrangör åtagit sig att förvara eller transportera.
- Stöldbegärlig egendom i bil, husbil, husvagn eller båt. Är du på resa gäller försäkringen om du inte lämnat fordonet parkerat för natten.
- Skada genom slitage, skavning eller andra ytliga skador på resgods.
- Cykel, se i stället avsnittet *F.1.6 Stöld av eller skadegörelse på cykel eller barnvagn.*

Särskilda aktsamhetskrav	
Medförd egendom	Egendom som du har med dig utanför bostaden ska du ha under uppsikt och du ska inte glömma kvar den. Du ska vara särskilt aktsam med värdefull egendom och anpassa ditt handlande till platsen där du befinner dig och vilka möjligheter du har att upptäcka och förhindra stöld. Exempelvis ska du bära din väska och värdefull egendom intill dig.
Arbetsplats	Pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom ska alltid vara inlåsta i skåp, skrivbordslåda eller liknande utrymme. Nyckeln får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av det låsta utrymmet.
Båt, bil eller annat fordon	Fordonet ska vara låst när du lämnar det.
Särskilda aktsamhetskrav när du är på resa	
Medförd egendom	Egendom som du har med dig utanför bostaden ska du ha under uppsikt och du ska inte glömma kvar den. Du ska vara särskilt aktsam med värdefull egendom och anpassa ditt handlande till platsen där du befinner dig och vilka möjligheter du har att upptäcka och förhindra stöld. Exempelvis ska du bära din väska och värdefull egendom intill dig.
Bil eller båt	Fordonet ska vara låst när du lämnar det. Stöldbegärlig egendom som lämnas kvar i fordonet ska vara inlåst i handskfack, bagageutrymme eller i annat utrymme som inte är synligt utifrån.
Husbil eller husvagn	Fordonet ska vara låst när du lämnar det. Pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom som lämnas kvar i fordonet ska vara inlåst i handskfack, bagageutrymme eller i annat utrymme som inte är synligt utifrån.
Hotell-, pensionatsrum, passagerarhytt och liknande	Dörrar ska vara låsta när du sover och när du lämnar rummet eller hytten. Fönster ska vara stängda och reglade när du inte är där. Pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom ska vara inlåsta i skåp, låda eller resväska när du lämnar rummet eller hytten.

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.1.6 Stöld av eller skadegörelse på cykel eller barnvagn

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av eller skadegörelse på

- cykel
- barnvagn.

Särskilda aktsamhetskrav för cykel

Cykeln ska vara låst med ett lås som är godkänt av oss eller som finns med i Svenska Stöldskyddsföreningens förteckning över certifierade cykellås.

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Storleken på nedsättningen beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Om cykeln har varit

- olåst, blir du vanligtvis utan ersättning
- låst, men inte med godkänt lås, blir det vanligtvis nedsättning med 50 procent.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

Särskild självrisk för cykel

Självrisken är 25 procent av skadebeloppet, men lägst grundsjälvrisken. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller denna om den är högre. Den särskilda självrisken gäller inte vid stöld av cykel som förvarats i låst utrymme om gärningsmannen brutit sig in med våld.

F.2 Övriga egendomsskador

F.2.1 Brand och liknande

Försäkringen gäller för

- skada genom eld som kommit lös
- skada genom explosion
- skada genom blixt
- plötslig skada av sot
- skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Försäkringen gäller inte för

- explosionsskada vid sprängningsarbete
- skada genom sot från levande ljus, marschaller och oljelampor
- skada som består i enbart glöd- eller svedskada.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska inte lämna eld och levande ljus utan tillsyn, detsamma gäller kokkärl på spisen för att förhindra exempelvis torrkokning. Du ska inte heller lämna aska efter eldning innan du säkerställt att den är släckt.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.2 Läckage

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut från:

1. Ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten).
2. Anordning ansluten till ovan angivna system, till exempel tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank, fast anslutet spabad och pool.
3. Invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning (spillvattenledning).
4. Badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus anpassat för återkommande vattenbegjutning. Våtutrymmena ska vara utförda enligt de byggregler och i förekommande fall branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället.

   Vid skada på grund av läckage från våtutrymmen, som inte uppfyller ovan ställda krav, gäller försäkringen endast om läckaget a) inte har samband med avvikelsen (från ovan ställda krav) eller b) kommer från våtutrymme som någon annan ansvarar för.
5. Kyl eller frys vid fel på dessa eller vid strömavbrott.
6. Vattensäng och akvarium.
7. Oljefylld radiator och brandsläckare.

Information om branschregler och Boverkets byggregler finns på vår webbplats.

Försäkringen gäller inte för

- Skada på ytskikt och tätskikt och dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar som läcker och har orsakat skada. Vid läckage genom ytskikt och tätskikt ser vi hela våtutrymmet (väggar och golv) som en enhet.
- Kostnader för allt arbete och allt material som hade behövts för att, dagen innan skadan upptäcktes, renovera det skadade våtutrymmet enligt gällande bygg- och branschregler, om det skadade utrymmet är äldre än 35 år.
- Skada på tak och byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak.
- Skada genom utströmning från dränerings- och dagvattensystem eller stuprör (annat än som sägs ovan).
- Skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommit ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning, se dock avsnittet *F.2.3 Översvämning.*
- Skada på den installation eller anordning som läckt, se dock avsnittet *F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner.*
- Kostnaden för den utströmmade vätskan.

Särskilda aktsamhetskrav

Frysrisk

Du ska vidta åtgärder så att vattenledningar och anslutna anordningar inte fryser sönder.

- Hålls huset uppvärmt, ska innetemperaturen vara minst 15 grader i samtliga utrymmen. Detta gäller även oisolerade utrymmen där vattenledningar och anslutna anordningar finns.
- Innerdörrar, skåpluckor och liknande ska hållas öppna för att säkerställa cirkulation av värme och att innetemperatur enligt ovan upprätthålls.
- Vid längre bortavaro ska du stänga av inkommande vatten, antifrysbehandla behållare där vatten finns och ha bostaden under regelbunden tillsyn.
- Om huset inte hålls uppvärmt ska du stänga av och tömma samtliga vattensystem, antifrysbehandla behållare där vatten finns kvar och ha bostaden under regelbunden tillsyn.
- Koppling på vattenutkastare ska kopplas bort vid risk för frysning.

Installationer
Ledningssystem med tillhörande anslutningar ska vara utförda enligt vid tiden för uppförandet eller reparationen gällande byggregler och i förekommande fall branschregler.

Nedsättning
Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.*

Särskild självrisk på byggnad
Vid skada orsakad av frysning är självrisken 10 procent av skadebeloppet, lägst 3 000 kronor och högst 10 000 kronor.

Vid skada av annan anledning än frysning är självrisken 3 000 kronor. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller denna om den är högre.

F.2.3 Översvämning

Försäkringen gäller för
Försäkringen gäller för skada på byggnad och lösegendom när
- vatten strömmar från markytan direkt in i byggnaden genom ventil, fönster eller dörröppning
  eller
- vatten tränger upp ur avloppsledning inomhus och detta beror på
  - skyfall (regn med en intensitet av minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn)
  - snösmältning
  - stigande sjö eller vattendrag.

Försäkringen gäller inte för
- skada på pool, spabad, båthus, sjöbod eller badhytt
- skada på egendom som förvaras i båthus, sjöbod eller badhytt.

Självrisk
Vid skada på lösegendom gäller grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

Särskild självrisk på byggnad
Självrisken är 10 procent av skadebeloppet, men lägst 3 000 kronor och högst 10 000 kronor vid skada på byggnad samt vid skada på uthus som du äger på annans mark. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna om den är högre.

F.2.4 Dammbrott

Försäkringen gäller
Försäkringen gäller för skada till följd av dammbrott.

Begränsning
Vid skada som direkt eller indirekt orsakas av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion ersätts endast bostadshus för permanentboende och lösegendom i huset och med följande belopp.

Ersättningsbelopp

Försäkrad egendom	Högsta ersättning, kr
Bostadshus för permanentboende	70 000
Lösegendom i permanentboende	30 000

Särskild självrisk
Självrisken är 10 procent av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna om den är högre.

F.2.5 Storm, hagel och snötryck

Försäkringen gäller
Försäkringen gäller för skada på:
- Byggnad
  eller
- Uthus som du äger på annans mark som
  - blåst sönder av storm (minst 21 meter per sekund)
  - orsakats av flaggstång eller träd som blåst omkull
  - orsakats av hagel.
- Lösegendom inomhus som är en oundviklig följd av att byggnaden där egendomen finns, skadats av storm, hagel eller av flaggstång eller träd som blåst omkull.
- Bostadshus och lösegendom i huset som orsakats av att yttertak på bostadshus bryter samman och/eller dess bärande stomme knäcks av snötryck.

Försäkringen gäller inte
Försäkringen gäller inte för skada
- på pool, spabad, båthus, sjöbod eller badhytt
- på egendom som förvaras i båthus, sjöbod eller badhytt
- på revetering, puts och skorstensbeklädnad såvida inte skadan orsakats av föremål som blåst omkull eller ryckts loss av storm
- som består i eller har orsakats av att altantak, balkongtak eller liknande tak brutit samman och/eller dess bärande stomme knäckts av snötryck
- som orsakats av snötryck om taket inte har byggts enligt gällande byggnorm och för rådande snözon
- som beror på ingrepp i den bärande stommen eller angrepp av röta eller skadeinsekter.

Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.6 Övriga naturskador

Försäkringen gäller
Försäkringen gäller för skada på *byggnad, tomtmark, uthus som du äger på annans mark,* orsakad av:
1. jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan)
2. jordskred, jordras eller bergras
3. lavin
4. vulkanutbrott.

Skada genom sättning i mark eller grund ersätts endast om den är en direkt följd av händelse enligt 1–4 ovan.

Begränsning
Sprickor i byggnaden ersätts endast om de avsevärt minskar funktionsdugligheten.

Försäkringen gäller inte
Försäkringen gäller inte om jordskred, jordras, bergras eller lavin orsakats av:
- sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete
- gruvdrift eller uppläggning av jord eller stenmassor
- vatten- eller vågerosion.

Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner

Definition

Med hushållsmaskin menar vi maskin för

- klädvård, disk eller städning
- förvaring eller tillagning av livsmedel
- luftrening, luftfuktning eller avfuktning.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på:

- Hushållsmaskin.
- Maskinell utrustning till pool, fast anslutet spabad eller brunn.
- Installation för vatten, värme, avlopp (spillvatten), ventilation, gas, elektricitet, larm eller bredband. Installationen ska tillhöra dig och vara avsedd för de byggnader som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller inte för

- skada på installation inom huset, som är äldre än 15 år, om orsaken är korrosion eller annan åldersförändring
- skada på elvärmeslingor i golv i badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus som har golvbrunn
- skada orsakad av korrosion eller annan åldersförändring utanför eller utanpå huset
- skada på pool, fast anslutet spabad eller brunn
- skada på belysningsarmatur, dränerings-, infiltrations- och dagvattensystem, tak, takränna, stuprör, skorsten, murverk, kakelugn eller eldstadsinfodring
- skada som uppstår direkt eller indirekt genom sprängningsarbete, översvämning eller vatten som trängt in i huset, se dock avsnittet *F.2.3 Översvämning*
- kostnad för upptining eller rensning av ledning
- skada som inte inverkar på installationens eller hushållsmaskinens funktion utan enbart består i skönhetsfel.

Särskild självrisk vid frysning

Vid skada orsakad av frysning är självrisken 10 procent av skadebeloppet, lägst 3 000 kronor och högst 10 000 kronor.

Självrisk

Vid skada av annan anledning än frysning gäller grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller denna om den är högre.

F.2.8 Livsmedel i kyl och frys

Försäkringen gäller

För skada på livsmedel i kyl och frys som orsakats av temperaturförändring vid strömavbrott eller fel på kylen eller frysen.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 5 000 kronor per kyl/frysenhet.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.9 Trafikskada

Försäkringen gäller för

- skada på eller förlust av lösegendom orsakad av trafikolycka med bil, båt, tåg, flygplan, cykel eller annat fordon
- skada på byggnad vid trafikolycka med fordon som omfattas av trafikskadelagen
- skada orsakad av att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ned.

Försäkringen gäller inte för

- Skada på lösegendom i samband med deltagande i idrottstävling eller träning som professionell idrottsutövare. Du räknas som professionell idrottsutövare om din förväntade skattepliktiga inkomst från idrottsverksamheten under det år som skadan inträffar är mer än ett prisbasbelopp.
- Skada på egendom vid downhillåkning, cykelcross och BMX.
- Skada på egendom vid hastighetskörning eller körning på tävlingsbana med motorfordon såsom exempelvis enduro, speedway, street race och motocross.
- Skada på byggnad till den del skadan är ersättningsbar genom trafikförsäkringen.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

Särskild självrisk för cykel

Självrisken är 25 procent av skadebeloppet, men lägst grundsjälvrisken. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller denna om den är högre.

F.2.10 Skada på glasrutor

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller när rutor av glas eller plast i ytterväggar, yttertak och ytterdörrar i byggnaden gått sönder.

Försäkringen gäller inte för

- skada på isolerglas som endast består i att rutorna blivit otäta
- skada på glas i växthus
- skada som har uppstått genom byggnads- eller sprängningsarbete.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.11 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på byggnad och lösegendom orsakad av vilda djur som tagit sig in i bostadshuset.

Försäkringen gäller inte för

- skada orsakad av råttor, möss och andra smågnagare
- skada orsakad av andra insekter än bin och getingar.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.12 Oljeskada på tomtmark

Definition

Med tomtmark avser vi – utöver den definition som anges under avsnittet *D.2.1 Definition* – även grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö eller annat vattenområde.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på tomtmark orsakad av olja som oberäknat strömmat ut ur den anslutna oljetank som är avsedd för uppvärmning av bostadshuset. Vid sådan skada gäller försäkringen även för förlusten av oljan.

Försäkringen gäller inte för
- skada på den tank varifrån utströmningen skett, se dock avsnittet *F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner*
- skada som är en följd av normalt och beräknat spill
- skada som kan ersättas genom avsnitten *F Egendomsskador* och *G Ansvarsförsäkring* eller enligt reglerna i trafikskadelagen.

Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp för oljeskada på tomtmark är – med ändring av vad som anges i avsnittet *D.2.2 Högsta ersättningsbelopp* – 700 000 kronor.

Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.2.13 Transportskada vid flytt
Försäkringen gäller
Försäkringen gäller för skada genom plötslig och oförutsedd händelse under transport, det vill säga bilfärden, vid byte av ordinarie bostad inom Sverige. Flytten ska ske i egen regi.

Försäkringen gäller inte för
- skada vid flytt utförd av transportföretag
- skada genom bristfällig/olämplig emballering eller transportsäkring
- skada som inte inverkar på egendomens funktion utan enbart består i skönhetsfel
- skada som kan ersättas genom annan försäkring
- stöld.

Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp är 175 000 kronor.

Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad
Försäkringen gäller
Byggnad
Försäkringen gäller för byggnad som anges i avsnitt *D.1 Byggnad* och som du avser att äga när den är färdigställd. Försäkringen gäller under den tid byggnaden är under uppförande, om- eller tillbyggnad.

På samma sätt som försäkringen gäller för byggnad gäller den också för
- arbetsbodar, sluten container för förvaring eller liknande
- material som är avsett att ingå i huset och verktyg.

Lösegendom
Om din försäkring omfattar lösegendom och lösegendom förvaras i annan bostad under byggnadstiden gäller försäkringen med högst försäkringsbeloppet, eller fullvärde om det anges på försäkringsbrevet, även på den adressen.

Egendomsskador
Försäkringen gäller för sådan skada som omfattas enligt avsnittet *F. Egendomsskador* eller någon av tilläggsförsäkringarna *K.1 Allrisk lösegendom* eller *K.8. Allrisk byggnad* om de anges i ditt försäkringsbrev.

Begränsningar
- Vid stöld av verktyg och material gäller försäkringen endast om gärningsmannen har brutit sig in med våld.
- Försäkringen gäller inte för skada enligt avsnitten *F.2.2 Läckage* eller *F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner*, innan rörsystemen har provats och godkänts.

Försäkringen gäller inte för
- stormskada på verktyg och material som finns utomhus
- skadegörelse på arbetsbodar, verktyg och material.

Ansvarsförsäkring
Avsnittet *G Ansvarsförsäkring* gäller också för dig som byggherre när du utför byggnadsarbete för egen räkning.

Värdeökningsgaranti för byggnad som är fullvärdeförsäkrad
Om du under pågående försäkringsår utför om- eller tillbyggnad som gör att värdet på din fastighet ökat påverkas inte ditt försäkringsskydd omedelbart. Du måste dock anmäla förändringen senast i samband med att din försäkring förnyas, det vill säga första huvudförfallodagen efter att om- eller tillbyggnaden utförts. Gör du inte det riskerar du att inte få full ersättning vid skada, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

Särskild självrisk
För skada enligt avsnittet *F.2.5 Storm, hagel och snötryck*, är självrisken 4 000 kronor, om huset inte hunnit få hela och täta väggar och tak. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna om den är högre.

F.4 Obrukbar bostad
Försäkringen gäller
Försäkringen gäller för merutgifter under längst 18 månader och hyresbortfall under längst ett år från skadedagen, när
- den bostad som anges i försäkringsbrevet
  eller
- den bostad som du avser att flytta till, enligt bindande avtal,
  – blir helt obrukbar till följd av sådan skada som omfattas av avsnittet *F Egendomsskador* eller någon av tilläggsförsäkringarna *K.8 Allrisk byggnad* och *L.4 Skada orsakad av hussvamp* om de anges i ditt försäkringsbrev.

Ersättning betalas för nödvändiga och skäliga merutgifter för logi och magasinering av försäkrat lösöre. Avdrag görs för inbesparade utgifter, till exempel uppvärmning och belysning.

Vid bostadsbyte gäller försäkringen från avtalad inflyttningsdag.

Begränsning
Merutgifter ersätts endast om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

Högsta ersättningsbelopp
För hyresbortfall får du ersättning med det belopp som du enligt lag är skyldig att minska hyran med, men högst 15 000 kronor per månad och totalt 150 000 kronor.

Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisken för lösegendom. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.5 Krisförsäkring

Detta skydd har du om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för kostnad för behandling hos psykolog eller psykoterapeut om du drabbats av traumatiskt tillstånd till följd av

- att du utsatts för rån eller överfall
- stöld eller brand i bostaden på försäkringsstället.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för psykisk ohälsa som är en följd av skada eller förlust som

- drabbar dig i samband med att du gjort dig skyldig till brottslig gärning som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller fängelse
- har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter skälig kostnad för högst 10 behandlingar upp till maximalt 10 000 kronor per försäkrad i högst ett år efter att behandlingen inletts. Behandlingen ska ha påbörjats inom en månad från skadehändelsen och ges i Sverige. Försäkringen gäller också för nödvändiga och skäliga resor i samband med behandlingen.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

F.6 Skada på byggnad vid akut sjukdom och olycksfall

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på försäkrad byggnad, som uppstår på grund av att dörr eller fönster måste forceras med våld, om du vid akut sjukdom eller olycksfall inte kan öppna för att släppa in läkare eller räddningstjänst.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisken för byggnaden. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.7 Identitetsstöld

Detta skydd har du om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

Allmänt

För att försäkringen ska gälla krävs att identitetsstölden uppstått under försäkringstiden.

Definition

Med identitetsstöld avses situationer där tredjeman, utan ditt samtycke, använder sig av ditt identifikationsbevis i syfte att begå bedrägeri eller annan kriminell handling. Det kan till exempel vara att köpa varor, öppna ett bankkonto, belåna din fastighet genom att först kapa lagfarten, ansöka om kreditkort eller lån, ansöka om legitimation, registrera telefonabonnemang eller andra abonnemang i ditt namn. Med identifikationsbevis avses varje legitimation som är avsedd att identifiera dig, exempelvis pass, körkort, personnummer, kontonummer, inloggningskoder, digitala signaturer, pinkoder och liknande.

Varje handling eller flera upprepade sammanhängande handlingar som uppstår till följd av en identitetsstöld är att betrakta som en och samma identitetsstöldhändelse.

Försäkringen gäller

- Tillgång till telefonassistans 24 timmar om dygnet för att förebygga, upptäcka och begränsa skadeomfattningen vid identitetsstöld.
- Assistans att avvisa oriktiga betalningskrav samt radera oriktiga betalningsanmärkningar.

Från tidpunkten när tvist uppkommit med tredjeman eller med den som gjort sig skyldig till identitetsstölden, och ovanstående åtgärder har genomförts, upphör rätten till assistans i förhållande till din motpart i tvisten. Med tvist avses att anspråk som kan prövas i allmän domstol helt eller delvis avvisats.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för identitetsstöld som

- har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet
- utförts av någon som omfattas av samma försäkring som du
- har samband med att du gjort dig skyldig till brottslig handling som kan leda till dagsböter eller fängelse.

Försäkringen gäller inte för ekonomisk förlust till följd av identitetsstölden.

Dina skyldigheter – du ska

- anmäla till oss så snart en identitetsstöld upptäckts
- polisanmäla identitetsstölden
- lämna oss upplysningar och tillgängliga dokument som har betydelse i ärendet
- underrätta betalkortutgivare, banker och andra som det är relevant att underrätta om den aktuella identitetsstölden.

Självrisk

Identitetsstöld gäller utan självrisk.

Om identitetsstölden leder till en tvist som omfattas av rättsskyddsförsäkringen enligt avsnitt *H Rättskydd* gäller självrisk enligt avsnittet *H.5.1 Självrisk.*

F.8 Omställningsstöd

Detta skydd har du om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du, under försäkringstiden, till följd av att du utsätts för våld i nära relation av någon som du bor tillsammans med, tvingas fly från bostaden till ett jourboende eller liknande verksamhet.

Begränsningar

Om du utsätts för upprepade brott av samma gärningsperson, lämnas ersättning endast en gång.

Dina skyldigheter – du ska

Händelsen ska vara polisanmäld och boendet ska kunna bekräfta att du bor där. Du ska kunna visa upp underlag för dina merkostnader om vi begär det.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter merkostnader upp till högst 15 000 kr i månaden och längst i tre månader. Högsta ersättningen är sammanlagt 45 000 kronor. Med merkostnader avses exempelvis kostnader för mat, transport, hygienartiklar och nyinköp av kläder.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

G. Ansvarsförsäkring

G.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som privatperson.

Försäkringen gäller när någon, som inte omfattas av samma försäkring som du, kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som

- kan omfattas av försäkringen
  och
- överstiger självrisken
  och
- som orsakats under försäkringstiden.

Begränsningar

Om du bara har din villa försäkrad omfattar försäkringen ansvar för dig endast som ägare till den försäkrade fastigheten. I försäkrad villa ingår även ansvar för dig som byggherre enligt avsnitt *F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad.*

När det gäller försäkrad lantbruksfastighet omfattar försäkringen endast dig som ägare till det bostadshus du bor i.

G.2 Försäkringen gäller inte

1. För något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet. Undantaget tillämpas inte vid uthyrning av byggnad på försäkrad fastighet.
2. Till den del du tagit på dig ansvar utöver gällande skadeståndsrätt.
3. För skada på egendom som du har hyrt, lånat, bearbetat, reparerat, förvarat eller transporterat se dock avsnittet *G.4 Skada på bostad eller lokal som du hyr eller lånar*).
4. För skada som du kan göras ansvarig för som ägare av annan fastighet eller som innehavare av annan tomträtt än den som anges i försäkringsbrevet eller som ägare av lägenhet utomlands. Äger du en obebyggd tomt, taxerad som småhusenhet (typ 210), omfattar försäkringen ansvar för dig som ägare så länge du inte börjar bygga på tomten.
5. För skada på din bostadsrätt.
6. För skada som du kan göras ansvarig för som ägare, brukare eller förare av
   - motordrivet fordon då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. Undantaget avser inte eldrivet lekfordon som inte kan köras fortare än 6 km/tim, åkgräsklippare, eldriven rullstol eller isjakt.
   - vatten- eller luftfarkost. Undantaget avser inte roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor och isjakt.
7. För skada som
   - orsakats uppsåtligen eller som uppstått i samband med uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till fängelse

   eller
   - uppstått i samband med oaktsam våldtäkt eller oaktsamt sexuellt övergrepp.

   Undantagen tillämpas inte om skadan orsakats av barn under 12 år eller av någon med sådan psykisk störning som avses i 30 kap 6 § brottsbalken.
8. För förälders ansvar enligt 3 kap 5 § skadeståndslagen.

G.3 Barn under fyra år

Barn under fyra år kan enligt svensk skadeståndsrätt normalt inte bli skadeståndsskyldiga. Försäkringen gäller dock för skada som orsakas av barn under fyra år om skadeståndsskyldighet skulle anses föreligga för ett äldre barn i samma situation.

Begränsning

Detta gäller bara i den mån skadan inte kan ersättas av någon annan.

G.4 Skada på bostad eller lokal som du hyr eller lånar

Försäkringen gäller för skada på byggnad om skadan uppstått genom:

- Brand, plötslig skada av sot eller explosion.
- Utströmning från
  - ledningssystem
  - kyl- eller frys
  - akvarium eller vattensäng.

Har skadan uppstått på annat sätt omfattar försäkringen endast skada på

- vatten- och avloppssystem
- sanitetsgods
- glas i fönster och dörrar
- kyl- och frysskåp samt spis, torktumlare, disk- och tvättmaskin
- maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden.

På resa

På resa gäller försäkringen för skada på tillfälligt hyrd eller lånad bostad och hotellrum utan begränsningen ovan. Även skada på inventarier i hotellrum eller i hyrd/lånad bostad omfattas.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för skada på grund av slitage eller vanvård.

G.5 Dina åtgärder

Om du krävs på skadestånd ska du anmäla kravet till oss så snart som möjligt. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss.

Blir du stämd eller det blir rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar, annars blir domen inte bindande för oss.

G.6 Våra åtgärder

Om du krävs på ersättning för en skada som överstiger grundsjälvrisken och omfattas av försäkringen

- utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd
- för vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnaderna
- betalar vi det skadestånd som du är skyldig att betala.

G.7 Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kronor. Detta gäller även om

- flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga
- flera skador har uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

H. Rättsskyddsförsäkring

H.1 Allmänt

H.1.1 Försäkringen gäller

För att försäkringen ska gälla krävs att

- tvisten omfattas av försäkringen, se avsnittet *H.2 Tvist*
- du företräds av ett ombud i tvisten, se avsnittet *H.3 Ombud*.

Begränsning

- Om du bara har din villa försäkrad omfattar försäkringen rättsskydd bara för dig som ägare till den försäkrade fastigheten.
- När det gäller tvist som har samband med lantbruksfastighet omfattar försäkringen rättsskydd bara för dig som ägare till det bostadshus du bor i.

H.1.2 Var försäkringen gäller

Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat

- i Norden
- utanför Norden när du varit på resa och tvisten gäller dig i din egenskap av resenär.

Försäkringen gäller även för dig som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon och fritidsbåt som du tillfälligt lånat eller hyrt på din resa utanför Norden. Rättsskyddet gäller då även för sådana brottmål som anges i de allmänna motorfordons- respektive båträttsskyddsvillkoren.

H.1.3 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig i egenskap av privatperson.

H.1.4 När du ska ha haft försäkring

- Rättsskydd kan beviljas om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och har gällt under en sammanhängande tid av två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss – om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag så får du tillgodoräkna dig den.
- Rättsskydd kan beviljas för tvist som uppkommer innan försäkringen varit gällande i två år om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.
- Om din försäkring upphört på grund av att försäkringsbehovet upphört kan du ändå beviljas rättsskydd under förutsättning att försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

H.1.5 Preskription

Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt du anlitar ombud, se även avsnittet *M.8 Preskription.*

H.1.6 Återkrav

I den mån ersättning lämnats genom försäkringen övertar vi din rätt att kräva ersättning från motparten.

H.2 Tvist

H.2.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för:

- Tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen.
- Tvist som kan prövas i mark- och miljödomstol och Mark- och miljööverdomstolen enligt vad som är föreskrivet om tvistemål i allmän domstol. När det gäller prövning enligt miljöbalken omfattas endast tvister enligt 21 kap 1§ p 6 miljöbalken.
- Överklagande av lantmäteriförrättning till mark- och miljödomstol och Mark- och miljööverdomstolen.

Försäkringen gäller alltså inte för brottmål och inte heller för mål eller ärenden som handläggs enligt lag om domstolsärenden.

Med tvist avses att anspråk helt eller delvis avvisas.

Begränsningar

- Om tvisten prövas eller handläggs av annan instans, myndighet eller i nämnd än ovan gäller inte försäkringen för den prövningen/handläggningen.
- I tvist om klander av bodelning, testamente, ogiltigförklaring/tolkning av testamente, kränkning av laglott och andra arvstvister gäller försäkringen först när talan har väckts i domstol.

H.2.2 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för tvist:

1. Som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket i rättegångsbalken, så kallat småmål, det vill säga tvister där värdet av vad som yrkas understiger ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även tvist utomlands även om motsvarande bestämmelse saknas. Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet eller vid tvist till följd av identitetsstöld enligt avsnitt *F.7 Identitetsstöld.*
2. Som ska handläggas enligt lagen om grupprättegång.
3. Med någon som du är eller har varit gift med, ingått registrerat partnerskap med eller varit sammanboende med enligt sambolagen. Försäkringen kan dock gälla för tvist om vårdnad, umgänge, underhåll till barn och barns boende, om tvisten uppkommer tidigast ett år efter det att dom på äktenskapsskillnad eller upplösning av registrerat partnerskap meddelades, eller samboförhållandet upphörde enligt 2 § första stycket andra punkten eller andra stycket sambolagen.
4. Som har något samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet. Undantaget tillämpas inte vid uthyrning av byggnad på den försäkrade fastigheten.
5. Som gäller pantsättning, borgensåtagande eller liknande åtagande av dig till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet.
6. Som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning.
7. Som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom.
8. Som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av att du misstänks eller åtalas för brott som kräver uppsåt för straffbarhet, för oaktsam våldtäkt eller för oaktsamt sexuellt övergrepp.
9. Som avser ersättningsanspråk mot dig som kan eller skulle kunna omfattas av ansvarsförsäkring.
10. Om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad, till exempel om ditt anspråk är uppenbart ogrundat.

11. Som gäller dig som ägare eller delägare till annan fastighet eller byggnad eller innehavare av annan tomträtt än den som anges i försäkringsbrevet. Äger du en obebyggd tomt, taxerad som småhusenhet (typ 210), omfattar försäkringen rättsskydd för dig som ägare så länge du inte börjar bygga på tomten.
12. Som gäller dig som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost. Undantaget tillämpas inte för fordon som är trafikförsäkringspliktigt och klassas som cykel enligt lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor.
13. Angående så kallad timeshare (tidsdelat boende) eller liknande.
14. Utanför Norden som har samband med planerad operation eller kosmetisk behandling/ingrepp.
15. Enligt plan- och bygglagen.

H.3 Ombud

H.3.1 Krav på ombud

För att försäkringen ska gälla måste du företrädas av ett ombud i tvisten. Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag ställer på ett ombud och vara

1. advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå
   eller
2. annan person som uppfyller kravet på lämplighet.

Ombud, försäkrad och vi har rätt att, för sådant ombud som anges i punkt 2, begära rådgivande yttrande av lämpligheten enligt Svensk Försäkrings Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet.

H.3.2 Prövning av arvode

Ombud enligt punkt 1 och vi har rätt att begära prövning i Ombudskostnadsnämnden rörande skäligheten av arvode och övriga kostnader. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning.

Ombud enligt punkt 2 har rätt att begära prövning i Nämnden för Rättskyddsfrågor rörande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning.

H.3.3 Tvist utomlands

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste ombudet även uppfylla motsvarande krav som det landets lag ställer på ombud.

H.4 Kostnader

H.4.1 Försäkringen gäller

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäliga och du inte kan få dem betalda av motparten:

- Ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- Kostnader för medling enligt 42 kap 17 § i rättegångsbalken.
- Expeditionskostnader i domstol.
- Rättegångskostnader som du har ålagts att betala till motpart eller staten efter prövning av tvisten.
- Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

Begränsningar

- Om domstol har prövat ombudsarvodet i ärendet betalar vi högst utdömt arvode.
- Ersättning lämnas inte om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.
- Ersättning lämnas inte om skadestånd till dig får anses innefatta även kompensation för dina ombudskostnader.

H.4.2 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för kostnader

- för eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- för merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- för ersättning till skiljemän
- i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (så kallat pilotmål).

H.5 Självrisk, högsta ersättningsbelopp och betalningsregler

H.5.1 Självrisk

Självrisken är 20 procent av kostnaderna, men lägst grundsjälvrisken eller den förhöjda självrisken.

H.5.2 Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar vid varje tvist högst 340 000 kronor, varav högst 40 000 kronor för utrednings- och vittneskostnader. Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stödjer sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter
- flera tvister, med en eller flera motparter, uppstår som direkt eller indirekt följd av fastighetsöverlåtelse.

Således kan en tvist anses föreligga även om yrkandena inte stödjer sig på samma rättsliga grund.

Om rättsskydd beviljas enligt den sista punkten i *H.1.4 När du ska ha haft försäkring,* tillämpas i stället den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande villahemförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

H.5.3 Betalningsregel

Ersättning betalas till ditt eget ombud för dina egna ersättningsbara kostnader när ärendet slutredovisats till den del ersättningen inte har betalats till motparten efter verkställighet av dom eller liknande. Om du blir eller kan bli ersättningsskyldig till flera, har vi rätt att fördela återstående försäkringsersättning.

H.5.4 Ersättning à conto

Ersättning à conto förutsätter särskild prövning. Vi åtar oss utbetalning högst en gång var sjätte månad.

H.6 Om vi inte är överens

Du har rätt att vid tvist om tolkning av försäkringsvillkor för rättskyddsförsäkring begära prövning hos Nämnden för Rättskyddsfrågor. Ansökan om prövning i nämnden måste göras senast 12 månader från det att vi lämnat slutligt besked i ärendet.

I. Överfallsskydd

Detta skydd har du om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

I.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som privatperson om du själv har utsatts för

- misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som anges i tabellen under *I.4 Ersättningsbelopp*
- sexualbrott som anges i tabellen under *I.4 Ersättningsbelopp*.

Ersättning lämnas med ett fast ersättningsbelopp. Utöver det fasta ersättningsbeloppet kan du få ersättning för tandskadekostnader, dödsfallsersättning och medicinsk invaliditet. Rätt till medicinsk invaliditet föreligger när skadan är läkt, normalt tidigast ett år efter skadedagen.

Om någon närstående till dig dödats genom mord eller dråp lämnar vi anhörigersättning med ett fast belopp.

I.2 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för skada som

- har inträffat i, eller har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet
- har inträffat på resa till eller från arbetet
- är godkänd, eller kan godkännas som arbetsskada eller ersättas inom ramen för statligt personskadeskydd
- du har tillfogats i samband med att du gjort dig skyldig till brottslig handling som kan leda till dagsböter eller fängelse, eller som har samband med brottslig handling som du utfört, medverkat till eller främjat
- du har tillfogats i samband med aktivt deltagande i slagsmål, gängbråk, upplopp och liknande
- gärningsmannen har tillfogat dig i sin tjänsteutövning och som dennes arbetsgivare enligt skadeståndslagen är skyldig att ersätta (arbetsgivarens principalansvar).

I.3 Aktsamhetskrav

Du ska agera så att du undviker att utsätta dig för risken att skadas. Du ska till exempel inte

- själv tillgripa våld eller hot om våld
- ge dig in i situationer där bråk uppstått eller hotar att uppstå
- uppträda provocerande i tal eller handling.

Aktsamhetskraven ovan tillämpas inte vid sexualbrott. Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned om aktsamhetskraven inte följts finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

I.4 Ersättningsbelopp

Ersättningsbelopp

Brott	Ersättning, kr
Misshandel som inte är ringa (3 kap 5 § brottsbalken)	10 000
Grov misshandel (3 kap 6 § brottsbalken)	30 000
Grov misshandel (3 kap 6 § brottsbalken) medförande livshotande skada	70 000
Våldtäkt (6 kap 1 § brottsbalken)	100 000
Oaktsam våldtäkt (6 kap 1 a § brottsbalken)	100 000
Sexuellt övergrepp (6 kap 2 § brottsbalken)	40 000
Våldtäkt mot barn (6 kap 4 § brottsbalken)	150 000
Sexuellt utnyttjande av barn (6 kap 5 § brottsbalken)	40 000
Sexuellt övergrepp mot barn (6 kap 6 § brottsbalken)	40 000

Ersättningen är schabloniserad och inkluderar kränkningsersättning, sveda och värk samt kostnader under akuttid.

Om du utsätts för upprepade brott av samma gärningsman, eller av en eller flera gärningsmän vid samma tillfälle, lämnas endast ett ersättningsbelopp.

I.5 Tandskada

Vid behov av tandläkarvård till följd av överfallet ersätts nödvändiga och skäliga kostnader för behandling som utförts av tandläkare och som omfattas av statligt tandvårdsstöd. För tandbehandling hos tandläkare som inte är ansluten till Försäkringskassan i Sverige ersätter försäkringen den avgift du skulle ha haft om tandläkaren varit ansluten till Försäkringskassan i Sverige.

Behandling och arvode ska ha godkänts av oss i förväg. Ersättning lämnas för kostnader för behandling inom fem år från överfallet. Måste slutbehandlingen på grund av din ålder uppskjutas till senare tidpunkt, ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att vi innan du fyllt 25 år godkänt den uppskjutna behandlingen. Slutbehandlingen måste sedan ske innan du fyller 30 år. Ersättning lämnas endast för en slutbehandling per skada.

Med tandskada menas även skada på tandprotes som var på plats i munnen när protesen skadades.

I.6 Invaliditetsersättning

Medicinsk invaliditet

Försäkringen ersätter medicinsk invaliditet för bestående men orsakade av överfallsskadan.

Med medicinsk invaliditet menas en för framtiden bestående nedsättning av kroppens totala rörelse- och funktionsförmåga. Bedömningen görs utifrån vad som objektivt kan fastställas och utan hänsyn till yrke och fritidssysselsättning. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Den medicinska invaliditeten bestäms enligt det medicinska tabellverk som fastställs av Svensk Försäkring och som var gällande vid skadetillfället.

Ersättningsbelopp

Ersättningsbeloppet räknas fram genom att procentsatsen motsvarande invaliditetsgraden multipliceras med försäkringsbeloppet.

Försäkringsbeloppet är 1 000 000 kronor. Det är försäkringsbeloppet som ligger till grund för beräkningen. Ersättningen beräknas utifrån det villkor som var gällande vid skadetillfället. Försäkringsbeloppet minskas med 5 procentenheter för varje år från och med det att du fyllt 56 år. Minskningen upphör vid 71 års ålder då 20 procent återstår av det ursprungliga försäkringsbeloppet.

Exempel: Den medicinska invaliditetsgraden fastställs till 10 procent. Om den försäkrade fyllt 60 år vid överfallsskadan beräknas då ersättning för invaliditet på försäkringsbeloppet 750 000 kronor (försäkringsbeloppet har då minskat med 5 procentenheter multiplicerat med 5 år). Ersättningen för medicinsk invaliditet blir 75 000 kronor.

I.7 Anhörigersättning

Om någon närstående till dig dödas genom mord eller dråp lämnar vi anhörigersättning med 40 000 kronor till var och en som omfattas av försäkringen och är närstående till den avlidne.

Definition av närstående

Med närstående menar vi make, registrerad partner, sambo, föräldrar och barn. Syskon som du sammanbodde med vid dödsfallet räknas också in i denna krets.

I.8 Dödsfallsersättning
Vid dödsfall till följd av mord eller dråp betalar vi till dödsboet ersättning för begravningskostnader med högst 50 000 kronor.

I.9 Högsta ersättningsbelopp
Högsta sammanlagda ersättningsbelopp för överfall, tandskada, medicinsk invaliditet och dödsfall vid varje skadetillfälle är ett totalbelopp om 1 000 000 kronor, även om flera personer som omfattas av försäkringen skadas.

I.10 Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

J. Skydd när du reser
Detta skydd har du om din villahemförsäkring gäller för lösegendom.

J.1 Allmänt
J.1.1 Var och när försäkringen gäller
Försäkringen gäller i hela världen under de första 45 dagarna av resan, räknat från avresedagen från hemorten i Sverige. Villkoret i övrigt gäller också i tillämpliga delar i hela världen under de första 45 dagarna av resan. Kortare besök på hemorten, mindre än 30 dagar, där avsikten är att åka tillbaka till samma resmål, medför inte att ny 45-dagarsperiod påbörjas.

Begränsning
För att reseskyddet ska gälla i hela världen krävs att du är varaktigt bosatt och folkbokförd i Sverige. Annars gäller reseskyddet endast i Sverige.

Tjänsteresa
Avsnitten *J.3 Resestartskydd, J.4 Merkostnader för anslutning på hemresa, J.5 Reseavbrott* och *J.6 Hemresa vid katastrof* gäller inte vid tjänsteresa.

Krig och situationer när Utrikesdepartementet avråder
Försäkringen gäller inte
1. i länder eller områden dit Utrikesdepartementet avråder från att resa, oavsett vilken nivå av avrådan som Utrikesdepartementet beslutat om
2. för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

För skada som inträffat på resa utanför Sverige gäller dock försäkringen om du är på resmålet när Utrikesdepartementet beslutar om avrådan.

I område som drabbats av de händelser som anges i punkt 2 gäller försäkringen, utom för skada enligt avsnittet *I Överfallsskydd*, inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott om du vistades i det drabbade området vid utbrottet och du inte har deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller liknande.

J.1.2 Vem försäkringen gäller för
Försäkringen gäller, förutom för de personer som anges i avsnittet *A Var och för vilka försäkringen gäller*, även för dina barn under 18 år som inte bor hos dig men som följer med på resan.

Försäkringen gäller inte
- För skada som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet utan bara för dig som privatperson.
- Om du fyllt 16 år för skada som uppkommit genom deltagande i:
  - boxning eller annan kampsport där slag/sparkar eller motsvarande ingår
  - tävling, träning eller bankörning med motorfordon
  - sport, idrottstävling eller organiserad träning som professionell idrottsutövare.

J.1.3 Definitioner

Här förklarar vi en del begrepp som används i denna försäkring.

Resa

Med resa menar vi här

- resa i Norden med övernattning utanför hemorten
- resa utanför Norden.

Sjukdom

Med sjukdom menas en sådan försämring av hälsotillståndet som inte är att betrakta som en olycksfallsskada.

Med sjukdom menas inte

Med sjukdom menas inte sådan försämring av hälsotillståndet som beror på missbruk av alkohol, narkotiska medel, andra berusningsmedel, sömnmedel eller läkemedel.

Olycksfallsskada

Med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Olycksfallsskadan ska ha krävt läkarbehandling. Total hälseneruptur, vridvåld mot knä samt smitta på grund av fästingbett ersätts som olycksfallsskada. Med olycksfallsskada jämställs skada på grund av förfrysning, värmeslag eller solsting. Sådan kroppsskada anses ha inträffat den dag den visar sig.

Med olycksfallsskada menas inte

- kroppsskada till följd av överansträngning, ensidig rörelse, förslitningsskada eller åldersförändringar (kroppsskada som vanligtvis inte betraktas som olycksfallsskada är exempelvis ryggskott, diskbråck och muskelbristning)
- skada som uppkommit genom vridvåld, om inte vridvåldet är orsakat genom en direkt yttre händelse (avser inte vridvåld mot knä)
- skada som uppkommit på grund av smitta genom bakterie, virus eller annat smittämne (avser inte smitta på grund av fästingbett)
- skada som uppkommit genom användning av medicinska preparat eller genom ingrepp, behandling eller undersökning som inte orsakats av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring
- sådant tillstånd som, även om det konstaterats efter en olycksfallsskada, enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfallsskadan utan på sjukdom, åldersförändringar, lyte eller sjukliga förändringar.

Resekostnad

Med resekostnad menar vi det belopp som du före skadetillfället betalat för

- övernattning på hotell eller motsvarande
- stuga eller lägenhet som du hyrt av privat uthyrare i högst 45 dagar under förutsättning att du har ett hyresavtal
- färdbiljett, logi och annat arrangemang hos resebyrå eller transportföretag
- hyrd bil hos biluthyrningsföretag
- liftkort, greenfee, hyra av sportutrustning samt bokade evenemang och utflykter som du inte kunnat utnyttja och som du inte kan få tillbaka från annat håll.

Medföljande medförsäkrad

Med medföljande medförsäkrad menas de personer som kan omfattas av försäkringen enligt avsnittet *J.1.2 Vem försäkringen gäller för*, och som du avser att tillbringa resan med.

Medresenär

Medresenär är en person som tillsammans med dig har bokat en resa till samma resmål.

Nära anhörig

Med nära anhörig menas make, registrerad partner, sambo, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar, mor- och farföräldrar, svärson, svärdotter, barnbarn samt person som har vårdnad om anhörig inom din familj.

Professionell idrottsutövare

Du räknas som professionell idrottsutövare om din förväntade skattepliktiga inkomst från idrottsverksamheten under det år som skadan inträffar är mer än ett prisbasbelopp.

J.2 Kostnader i samband med akut sjukdom och olycksfallsskada

J.2.1 Omfattning

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga kostnader i samband med akut sjukdom och olycksfallsskada som avser

- kostnader för vård och resor till vård enligt avsnittet *J.2.2*
- kostnader för tandvård enligt avsnittet *J.2.3*
- merkostnader enligt avsnittet *J.2.6.*

Försäkringen gäller inte för

- kostnader som beror på ett olycksfall som inträffat eller sjukdom som fanns eller var känd innan resan startade.
- kostnader som beror på ett hälsotillstånd för vilket du haft samma eller liknande symtom inom tre månader före avresan. Försäkringen gäller däremot om ditt hälsotillstånd försämras akut under resan och det inte var förutsägbart eller förväntat innan resan påbörjades.
- kostnader för vistelse på hälso- och rehabiliteringshem och därmed förenade resor
- kostnader för privat sjukvård i Norden
- kostnader som har samband med planerade operationer, kosmetiska behandlingar och ingrepp
- kostnader som är förorsakade av att fartyg eller flygplan på grund av din skada eller sjukdom måste ändra sin färdplan
- kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal eller från kommun, region och staten
- kostnader som kan ersättas av Försäkringskassan i Sverige om du varit ansluten.

J.2.2 Kostnader för vård och resor till vård

Försäkringen gäller för

- Kostnader som du har under resan utanför hemorten för vård utförd av opartisk och behörig läkare på resmålet, sjukhusvård och behandling som läkaren föreskriver.
- Kostnader som du har under resan utanför hemorten för resor till läkare eller sjukhus för vård och behandling Reser du med egen bil får du ersättning med 25 kronor per mil.
- Kostnader för läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

Kostnader ersätts inom 60 dagar från första läkarbesöket under resan. Vi avgör i samråd med SOS International om vård ska ske på resmålet eller i Sverige.

Begränsning

Måste du åka hem för vård eller behandling betalar vi inte kostnaden för återresa till den plats där resan avbröts.

J.2.3 Kostnader för tandvård

Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller, för tillfällig behandling hos tandläkare under resan med högst 5 000 kronor vid akuta tandbesvär och vid tandskada till följd av olycksfall. Med tillfällig behandling menas sådan provisorisk behandling som är nödvändig för att akut förhindra och minska risken för ytterligare tandbesvär.

J.2.4 Kostnader för hemtransport av avliden

Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för kostnader för att vid dödsfall utanför hemorten transportera den avlidne till hemorten i Sverige. Nödvändiga kostnader för transportens genomförande samt merkostnad för medföljande medförsäkrads hemresa ersätts också.

Istället för hemtransport kan vi betala kostnaderna för begravning på resmålet, om inte denna kostnad överstiger hemtransportkostnaden.

Kostnader och färdsätt ska på förhand godkännas av SOS International eller oss.

J.2.5 Kostnader för nära anhörigas resa till svårt sjuk

Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för kostnader för högst två nära anhörigas resa från Sverige och åter samt merkostnader för mat och logi, om du blir sjuk eller råkar ut för olycksfallsskada vid resa utomlands och läkare bedömer tillståndet som livshotande. Detsamma gäller vid dödsfall utomlands när begravning äger rum på resmålet.

Kostnader och färdsätt ska på förhand godkännas av SOS International eller av oss.

J.2.6 Merkostnader

Försäkringen gäller för

- Nödvändiga och skäliga merkostnader för dig och medföljande medförsäkrade, för mat och logi som uppstått på grund av akut sjukdom eller olycksfallsskada under längst 60 dagar räknat från första läkarbesöket. Förutsättningen är att sjukdomen eller olycksfallsskadan enligt intyg från opartisk och behörig läkare på resmålet, medfört att din restid förlängts eller att du tvingats ändra boendeform.
- Nödvändiga och skäliga merkostnader för hemresa om du på grund av akut sjukdom eller olycksfallsskada måste återvända till hemorten i Sverige på annat sätt än som planerat. Istället för hemresa kan vi betala kostnaden för att ansluta till den fortsatta resan, om inte denna kostnad överstiger kostnaden för hemresa. Merkostnader för dig och medföljande medförsäkrade ska på förhand godkännas av SOS International eller oss.
- Nödvändiga och skäliga merkostnader för telefonsamtal till SOS International, när hemresan inte kan genomföras som planerat, med högst 500 kronor.

Begränsning

Måste du åka hem på annat sätt än som planerat betalar vi inte kostnaden för återresa till den plats där resan avbröts.

J.2.7 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

J.3 Resestartskydd

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du, på grund av en plötslig och oförutsedd händelse under den påbörjade resan, anländer för sent till flygplats, tågstation eller liknande och därför inte hinner med en på förhand bokad och betald utresa från Norden eller hemresa till Norden.

Du får ersättning för skäliga merkostnader som uppstår för att du ska kunna ansluta dig till resan. Om det vid utresan inte går att ordna så att du kan ansluta dig betalar vi istället merkostnader för att återvända hem och reseavbrott enligt avsnittet *J.5 Reseavbrott*.

Begränsning

- Försäkringen ersätter inte kostnad som du kan återfå från researrangör eller transportföretag.
- Har du rätt till ersättning enligt detta avsnitt betalar vi inte förseningsersättning enligt avsnittet *K.7.3 Personförsening*.

Särskilt aktsamhetskrav

Du ska ha påbörjat resan i så god tid att du under normala förhållanden och med hänsyn till väderlek och trafiksituation skulle ha hunnit boka in dig och ditt bagage i enlighet med vad som krävs av researrangör och transportföretag.

Har du inte följt aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar merkostnader med högst 5 000 kronor per försäkrad. Reseavbrott ersätts i längst 45 dagar och med högst 500 kronor per försäkrad och dag, se avsnittet *J.5.3 Beräkning av ersättning och högsta ersättningsbelopp.*

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

J.4 Merkostnader för anslutning på hemresa

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om det allmänna färdmedel du reser med är försenat till Norden och du därför inte hinner med en bokad anslutning till hemorten.

Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar merkostnader med högst 1 000 kronor per försäkrad.

Begränsning

Har du rätt till ersättning enligt detta avsnitt betalar vi inte förseningsersättning enligt avsnittet *K.7.3 Personförsening.*

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

J.5 Reseavbrott

J.5.1 Akut sjukdom eller olycksfallsskada

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du på grund av akut sjukdom eller olycksfallsskada

- ordineras vila i fem eller mer av resans dagar
  eller
- läggs in på sjukhus för vård över natt
  eller
- måste avbryta resan och åka hem i förtid.

För att du ska ha rätt till ersättning krävs ett läkarintyg utfärdat av opartisk och behörig läkare på resmålet. Av läkarintyget ska framgå diagnos, ordination och antal sjukdagar. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket. Saknas ordination om vila i läkarintyget beräknar vi antalet sjukdagar vid sjukdom eller olycksfallskada enligt schablon. Se avsnitt *K.7.6 Reseavbrott.*

Hemresa i förtid ska i förväg godkännas av SOS International eller av oss.

Du får ersättning för reseavbrott för de dagar du inte kunnat utnyttja resan. Vi betalar också reseavbrott till en (1) medföljande medförsäkrad.

Undantag och begränsningar

- Försäkringen gäller med de undantag och begränsningar som anges i avsnittet *J.2.1 Omfattning.*
- Reseavbrott ersätts inte om vårdbehov förelåg eller kunnat förutses redan då resan startade.
- Ersättning lämnas inte till avlidens dödsbo.

J.5.2 Om något allvarligt har hänt hemma

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller när du tvingas avbryta resan på grund av att

- nära anhörig har blivit allvarligt sjuk eller råkat ut för svårare olycksfallsskada och läkare bedömt tillståndet som livshotande
- nära anhörig avlidit
- väsentlig skada har drabbat din privata bostad i Sverige genom oförutsedd händelse.

Du får ersättning för merkostnader för omedelbar återresa till hemorten med transportmedel i reguljär trafik och reseavbrott. Hemresan ska i förväg godkännas av SOS International eller av oss. Ersättning lämnas också för merkostnader och reseavbrott till medföljande medförsäkrade.

Begränsning

När nära anhörig avlidit eller när väsentlig skada drabbat din privata bostad i Sverige får du bara ersättning om du kommer hem minst 48 timmar före den planerade hemkomsten.

J.5.3 Beräkning av ersättning och högsta ersättningsbelopp

Beräkning av ersättning

Du får ersättning med så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet outnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt uppgjorda resplaner, resdagar inräknade.

Exempel: Din resa på totalt 14 dagar har kostat 14 000 kronor. Du ligger sjuk i sex dagar. Du får då ersättning för sex av 14 dagar, max 500 kronor per dag, det vill säga totalt 3 000 kronor.

Reser du med egen bil får du ersättning med 25 kronor per mil för närmaste färdväg från resans start till platsen där resan avbryts och åter.

Begränsning

Från ersättningen drar vi av den återbetalning som du kan få av researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar högst 500 kronor per försäkrad och dag i längst 45 dagar. Vid resa med bil lämnas ersättning för högst 500 mil.

J.5.4 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

J.6 Hemresa vid katastrof

J.6.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga merkostnader för omedelbar hemresa till Sverige, om du omedelbart måste avbryta din utlandsresa i förtid på grund av att det

- har uppstått en naturkatastrof
- har inträffat en terrorhandling
- har uppstått krig.

Försäkringen gäller också för förlust av resgods som konfiskerats eller som du tvingats lämna kvar på grund av evakuering.

J.6.2 Begränsningar

- Händelsen ska ha inträffat på det resmål där du befinner dig och ha ägt rum under resan.
- Händelsen ska ha fått till följd att Utrikesdepartementet avråder från resor till det aktuella området.
- I område som drabbats av krigsutbrott gäller försäkringen inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott om du vistades i det drabbade området vid utbrottet och du inte har deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller liknande.

J.6.3 Försäkringen gäller inte för

- outnyttjad resekostnad enligt avsnittet *J.5 Reseavbrott* och *K.7.6 Reseavbrott*
- kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, konvention, författning, kollektivavtal eller från kommun, region och staten.

J.6.4 Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar högst 10 000 kronor per försäkrad.

J.6.5 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

K. Tilläggsförsäkringar

Tilläggsförsäkringarna i det här avsnittet ingår i din försäkring om de särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

Villkorens avsnitt *A, B, C, D, E, F, J* och *M* gäller även för respektive tilläggsförsäkring om inget annat framgår.

K.1 Allrisk lösegendom

K.1.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av lösöre och värdehandlingar (se avsnittet *D.3 Lösegendom*) genom plötslig och oförutsedd händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsett).

K.1.2 Försäkringen gäller inte för

- skada på eller förlust av pengar
- skada på eller förlust av djur eller cykel
- förlust av stöldbegärlig egendom eller värdehandlingar som förvaras i garage, uthus, förrådsutrymme eller utomhus
- skada orsakad av slitage eller förbrukning
- skada genom bedrägeri, egenmäktigt förfarande eller olovligt förfogande
- skada eller förlust i samband med postbefordran
- skada på egendom vid tävling, träning eller bankörning med motorfordon
- skada eller förlust orsakad av djur
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada som inte inverkar på egendomens funktion utan enbart består i skönhetsfel.

K.1.3 Elektronikförsäkring

Vid ersättningsbar skada enligt avsnitten *F Egendomsskador* och *K.1 Allrisk lösegendom* gäller förmånligare värderingsregler för

- datorer och datautrustning
- apparater för ljud- eller bildåtergivning
- kameror.

Egendom som är högst två år gammal värderas till 100 procent av nypriset på skadedagen, dock högst det pris du betalade för egendomen vid inköpet. Åldersavdrag görs därefter enligt tabellen nedan.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5 år och mer
Datorer och surfplattor	100	100	45	30	20	20
Apparater för bild- och ljudåtergivning	100	100	50	30	20	20
Kameror, videokameror och gps	100	100	50	30	20	20

Nyprisersättning gäller inte för

- mobiltelefoner, smarttelefoner och liknande.

K.1.4 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp

Försäkrad egendom	Belopp, kr
Lösöre	100 000
Varav värdehandlingar	10 000

Ersättningsbeloppen kan aldrig gälla utöver de högsta ersättningsbelopp som anges i tabellen under *D.3.2 Högsta ersättningsbelopp* och i avsnitten *F.1.2 Utökat skydd* om du har stöd i bostaden, *F.2.13 Transportskada vid flytt* och *F.2.8 Livsmedel i kyl och frys*.

K.1.5 Särskilda aktsamhetskrav

Du ska förvara och handha egendomen med omsorg och inte utsätta den för betydande risk att skadas eller förloras. Till exempel innebär det att du inte ska lämna egendom utan uppsikt eller glömma kvar den. Hur högt aktsamhetskravet ställs beror bland annat på egendomens art och värde.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

K.1.6 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

K.2 Allrisk för angivna värdeföremål

K.2.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av föremål som du äger och som särskilt anges i försäkringsbrevet – genom plötslig och oförutsedd händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsett).

Försäkringen gäller i hela världen och utan den begränsning i tid (45 dagar) som annars gäller vid resa.

K.2.2 Försäkringen gäller inte för

- förlust av egendom som förvaras i förrådsutrymme
- skada orsakad av slitage eller förbrukning
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada genom bedrägeri, egenmäktigt förfarande eller olovligt förfogande
- skada eller förlust orsakad av djur.

K.2.3 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp anges i försäkringsbrevet. Beloppet ändras inte i takt med penningvärdet utan du måste själv anmäla ändringar.

Egendom som är försäkrad enligt detta avsnitt ska inte medräknas i försäkringsbeloppet för lösegendom som anges i avsnittet *D.3 Högsta ersättningsbelopp.*

K.2.4 Särskilda aktsamhetskrav

Du ska förvara och handha egendomen med omsorg och inte utsätta den för betydande risk att skadas eller förloras. Hur högt aktsamhetskravet ställs beror bland annat på egendomens art och värde.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

K.2.5 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

K.3 Samlingar, smycken och armbandsklockor

K.3.1 Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp

Försäkringen gäller för

- mynt-, sedel- eller frimärkssamling
- smycken och armbandsklockor.

Högsta ersättningsbelopp enligt avsnittet *D.3.2 Högsta ersättningsbelopp*, är höjt med det belopp som anges i försäkringsbrevet. Beloppet ändras inte i takt med penningvärdet utan du måste själv anmäla ändringar.

K.3.2 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för försäkrad egendom enligt ovan som du förvarar i den försäkrade bostaden eller i bankfack och som kan ersättas enligt någon av de händelser som anges i avsnitten:

- F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad
- F.2.1 Brand och liknande
- F.2.2 Läckage
- F.2.3 Översvämning
- F.2.4 Dammbrott
- F.2.5 Storm, hagel och snötryck
- F.2.6 Övriga naturskador.

K.3.3 Förteckning och värderingsintyg

Mynt-, sedel- eller frimärkssamling

Du ska föra en förteckning kontinuerligt och skild från samlingen så att den inte förloras samtidigt med den. Förteckningen ska innehålla sådan beskrivning av objekten som normalt ligger till grund för värdering, såsom valör, årtal, kvalitet etc.

Smycken och armbandsklockor

För varje enskilt föremål som är värt mer än 10 000 kronor ska du ha ett värderingsintyg utfärdat av guldsmed, urmakare eller värderingsman. Värderingsintyget ska innehålla sådan beskrivning av föremålen som normalt ligger till grund för värdering, såsom fabrikat, modell, material, form, karat, vikt, serienummer, ålder etc.

K.3.4 Särskilda aktsamhetskrav

Om det anges i försäkringsbrevet ska du förvara samlingen i låst och fastbultat certifierat värdeskåp och förvara nyckeln oåtkomlig för obehörig. Detta gäller utöver de aktsamhetskrav som anges i tillämpligt avsnitt *F Egendomsskador*.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning*.

K.7 Utökat reseskydd

K.7.1 Allmänt

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller, förutom för de personer som anges i avsnittet *A Var och för vilka försäkringen gäller*, även för dina barn under 18 år som inte bor hos dig men som avser att följa med på resan.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte vid tjänsteresa.

K.7.2 Avbeställningsskydd

Försäkringen gäller

Om du före avresan från hemorten i Sverige tvingas avbeställa en resa på grund av att

- du, din medresenär som tillsammans med dig beställt resa till samma resmål, nära anhörig till dig eller din medresenär eller person som du skulle besöka på resan, drabbats av akut sjukdom eller olycksfallsskada
- din medresenär som tillsammans med dig beställt resa till samma resmål, nära anhörig till dig eller din medresenär eller person som du skulle besöka på resan, avlidit
- din privata bostad i Sverige skadats väsentligt genom plötslig och oförutsedd händelse.

Försäkringen gäller inte

- Vid olycksfall eller sjukdom som fanns eller var under utredning redan när resan bokades och/eller slutbetalades. Försäkringen gäller om hälsotillståndet blivit akut försämrat och det inte gått att förutse detta.
- Vid sjukdom orsakad av användande av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotika, eller missbruk av läkemedel.
- Om resan beställts mot läkares avrådan.

Ersättningsregler

Ersättning lämnas för resekostnad som du inte kan få tillbaka från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande. För definition av resekostnad se avsnittet *J.1.3 Definitioner*.

Om ni är fler som deltar i resan får du ersättning för den del av kostnaderna som gäller dig, oavsett vem som betalat resan. Det innebär att kostnad du haft eller betalning du gjort för sådan andel av totalkostnad som avser medresenär inte ersätts.

Särskilda aktsamhetskrav

Avbeställning ska ske omgående, dock senast dagen efter det att orsaken till avbeställningen blivit känd. Har du inte följt aktsamhetskraven och detta medfört högre avbokningskostnad kan ersättningen sättas ned, se avsnitt *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning*.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 45 000 kronor per försäkrad. Om flera som omfattas av försäkringen ska delta i samma resa, är det sammanlagda högsta ersättningsbeloppet 75 000 kronor.

Intyg

Vid sjukdom och olycksfallsskada krävs läkarintyg och andra handlingar som kan ha betydelse för vår bedömning och som bekräftar att resan inte kan genomföras.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.3 Personförsening

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du inte kan fullfölja din påbörjade resa som planerat på grund av att det allmänna färdmedlet, som du reser med, blir försenat eller inställt. Blir du försenad mer än åtta timmar får du ersättning med 1 000 kronor. Efter 36 timmars försening får du ersättning med ytterligare 2 000 kronor.

Begränsning
Du kan inte få ersättning enligt detta avsnitt om du får ersättning enligt avsnittet *J.3 Resestartskydd.*

Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp är 3 000 kronor per försäkrad.

Självrisk
Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.4 Bagageförsening

Försäkringen gäller
Försäkringen gäller om ditt bagage blir försenat. Kommer bagaget till resmålet mer än åtta timmar senare än du, får du ersättning med 1 000 kronor per kolli. Efter 36 timmars försening får du ersättning med ytterligare 1 000 kronor.

Försäkringen gäller inte
Försäkringen gäller inte om bagaget blir försenat på hemresan.

Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp är 2 000 kronor per kolli och högst 10 000 kronor sammanlagt.

Självrisk
Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.5 Resestartskydd

Försäkringen gäller
Försäkringen gäller med samma förutsättningar som anges i avsnittet *J.3 Resestartskydd* men med ett högre ersättningsbelopp.

Dessutom gäller försäkringen om du inte hinner med en på förhand bokad och betald anslutningsresa i Europa på utresan från Norden, på grund av en plötslig och oförutsedd händelse som inträffar under den påbörjade resan och som du inte kunnat förhindra.

Du får ersättning för skäliga merkostnader som uppstår för att du ska kunna ansluta dig till resan. Om det vid utresan inte går att ordna så att du kan ansluta dig betalar vi istället merkostnader för att återvända hem och reseavbrott enligt avsnitten *J.5 Reseavbrott* och *K.7.6 Reseavbrott.*

Särskilt aktsamhetskrav
Du ska ha påbörjat resan i så god tid att du under normala förhållanden och med hänsyn till väderlek och trafiksituation skulle ha hunnit boka in dig och ditt bagage i enlighet med vad som krävs av researrangör och transportföretag.

Har du inte följt aktsamhetskravet kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Högsta ersättningsbelopp
Vi betalar merkostnader med högst 15 000 kronor per försäkrad. Reseavbrott ersätts i längst 45 dagar och med högst 1 000 kronor per försäkrad och dag. Beloppen gäller inklusive den ersättning du kan få enligt avsnittet J.*3 Resestartskydd.*

Självrisk
Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.6 Reseavbrott

Akut sjukdom eller olycksfallsskada
Försäkringen gäller med samma förutsättningar som anges i avsnittet *J.5.1 Akut sjukdom eller olycksfallsskada* och redan från första sjukdagen. Du och medföljande medförsäkrade får ersättning för reseavbrott för det antal dagar som du eller medresenär på grund av akut sjukdom eller olycksfallsskada

- ordineras vila
  eller
- läggs in på sjukhus för vård över natt
  eller
- måste avbryta resan och åka hem i förtid.

Saknas ordination om antal sjukdagar i läkarintyg eller journalhandling eller om ordination klart överstiger normal rekommenderad vila beräknas antalet sjukdagar enligt följande schablon:

- Förkylning/övre luftvägsinfektion med feber – högst 3 dagar.
- Magbesvär – högst 3 dagar.
- Halsont med feber – högst 3 dagar.
- Influensa – högst 4 dagar.
- Bihåleinflammation med feber – högst 3 dagar.
- Öroninflammation med feber – högst 3 dagar.
- Lunginflammation – högst 4 dagar.
- Fraktur hand/underarm – högst 1 dag.
- Ledbandsskada knä - högst 1 dag.
- Överarmsfraktur – högst 3 dagar.
- Axelledsluxation – högst 3 dagar.
- Fraktur underben/fotled – högst 3 dagar.
- Korsbandsskada – högst 3 dagar.
- Revbensfraktur – högst 3 dagar.
- Nyckelbensfraktur – högst 3 dagar.
- Axelfraktur – högst 6 dagar.
- Knäfraktur inkl. knäskål – högst 7 dagar.
- Kotfraktur – högst 8 dagars vila.
- Höft/lårbensfraktur – högst 10 dagar.
- Skallfraktur – högst 10 dagar.
- Bäckenfraktur (ej spricka) – högst 14 dagar.

Om något allvarligt hänt hemma
Försäkringen gäller under samma förutsättningar som anges i avsnittet *J.5.2 Om något allvarligt hänt hemma,* med den skillnaden att både du och medföljande medförsäkrade får ersättning för reseavbrott och merkostnader när du eller medresenär tvingas avbryta resan på grund av att

- nära anhörig blivit allvarligt sjuk eller råkat ut för svårare olycksfallsskada och läkare bedömt tillståndet som livshotande
- nära anhörig avlidit
- väsentlig skada drabbat din eller medresenärs privata bostad i Sverige genom en oförutsedd händelse.

Undantag och begränsningar
För reseavbrott gäller försäkringen med de undantag och begränsningar som anges i avsnittet *J.2.1 Omfattning.*

Högsta ersättningsbelopp
Vi betalar högst 1 000 kronor per försäkrad och dag i längst 45 dagar, inklusive den ersättning du kan få enligt avsnittet *J.5 Reseavbrott.*

Självrisk
Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.7 Outnyttjad aktivitet

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du inte kan fullfölja en på förhand bokad och betald fysisk aktivitet under resan på grund av att du drabbats av akut sjukdom eller olycksfallsskada.

För att få ersättning måste du kunna uppvisa intyg från opartisk och behörig läkare på resmålet som visar antalet sjukdagar och i förekommande fall ordination om vila eller att du varit förhindrad att utöva aktiviteten på grund av sjukdomen eller olycksfallsskadan. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket.

Du får ersättning med dagsandelar av aktivitetens pris för till exempel kursavgift, greenfee, dykkurs, liftkort eller utflykter.

Begränsning

Har du rätt till ersättning enligt detta avsnitt betalar vi inte ersättning enligt avsnitten *J.5 Reseavbrott, K.7.6 Reseavbrott* och *K.7.8 Ersättningsresa.*

Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar högst 1 000 kronor per försäkrad och dag i längst 10 dagar.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.8 Ersättningsresa

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om du eller medresenär som tillsammans med dig beställt resa till samma resmål:

- Blir akut sjuk eller råkar ut för en olycksfallsskada och läggs in på sjukhus eller ordineras vila av opartisk och behörig läkare på resmålet. Förutsättningen är att den ordinerade vilan eller sjukhusvistelsen överstiger mer än halva antalet resdagar och du inte kunnat utnyttja resan som planerat.
- Av medicinska skäl som följd av sjukdom eller olycksfallsskada måste återvända till hemorten under resans första hälft.

Försäkringen gäller också om medresenär, som tillsammans med dig beställt resa till samma resmål, avlider under resans första hälft.

Vidare gäller försäkringen om du tvingas åka hem i förtid under resans första hälft på grund av att

- nära anhörig har blivit allvarligt sjuk eller råkat ut för svårare olycksfallsskada och läkare bedömt tillståndet som livshotande
- nära anhörig avlidit
- väsentlig skada har drabbat din eller medresenärs privata bostad i Sverige genom en oförutsedd händelse.

Hemresan ska i förväg godkännas av SOS International eller av oss.

Försäkringen gäller inte

- för kostnader för avbruten resa som inte är tidsbestämd innan avresan från Sverige
- för kostnader som kan ersättas från reseföretag
- vid sjukdom eller olycksfallsskada där vårdbehov kunnat förutses innan resan påbörjats.

Har du rätt till ersättningsresa betalar vi inte reseavbrott enligt avsnittet *J.5 Reseavbrott.*

Ersättningsregler

- Ersättning lämnas för resekostnad som du inte kan få tillbaka från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande. För definition av resekostnad se avsnittet *J.1.3 Definitioner.*
- Ersättningsresa lämnas också till medföljande medförsäkrade om sjukdomen/olycksfallsskadan medfört att inte heller de väsentligen kunnat utnyttja resan som de planerat.
- Ersättning lämnas inte till avlidens dödsbo.

Intyg

För att du ska ha rätt till ersättning krävs att opartisk och behörig läkare på resmålet skriftligen intygar diagnos, ordination och antal sjukdagar. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket. Saknas ordination om vila i läkarintyget beräknar vi antalet sjukdagar vid sjukdom enligt schablon i avsnittet *K.7.6 Reseavbrott.*

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 45 000 kronor per försäkrad. Om flera som omfattas av försäkringen deltar i samma resa, är det sammanlagda högsta ersättningsbeloppet 75 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

K.7.9 Höjt belopp för pengar

Höjt ersättningsbelopp för pengar på resa

Vid sådan skada som kan ersättas enligt avsnittet *F Egendomsskador* är högsta ersättningsbeloppet för pengar höjt till 10 000 kronor när flera av dem som försäkringen gäller för, deltar i samma resa.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

K.8 Allrisk byggnad

K.8.1 Plötslig och oförutsedd händelse

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på försäkrad byggnad och tomtmark genom plötslig och oförutsedd händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsett).

Begränsning

Skada på yttertak, altantak, skärmtak och liknande som orsakats av snötryck ersätts endast om taket byggts enligt gällande byggnorm och för rådande snözon.

Försäkringen gäller inte för

- skada som omfattas enligt avsnittet *F Egendomsskador*
- skada orsakad av djur
- skada på grund av läckage från badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme som inte uppfyller de bygg- och branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället
- skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel
- byggnadsdel som skadats genom långtidspåverkan såsom mögel, fukt, röta, svamp, rost eller liknande
- skada orsakad av slitage, förbrukning, bristande underhåll eller självförstörelse vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada på brygga, båthus, sjöbod, badhytt eller liknande orsakad av vind, vågor eller andra naturkrafter
- skada på tak och byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak
- skada på eller genom byggnadens grund eller vägg orsakad av utifrån kommande vatten
- skada som inte inverkar på egendomens funktion utan enbart består i skönhetsfel
- skada på skorsten, murverk, kakelugn och elvärmeslingor
- sotskada från levande ljus, marschaller och oljelampor
- kostnad för upptining och rensning av ledning
- kostnad för utströmmande vätska
- skada på putsad fasad orsakad av frysning
- skada genom bedrägeri, egenmäktigt förfarande eller olovligt förfogande.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska vårda din egendom och inte utsätta den för betydande risk att skadas eller förloras. Hur högt aktsamhetskravet ställs beror bland annat på egendomens art och värde.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

Ersättningsbelopp

Försäkrad egendom	Belopp, kr
Bostadshus, sammanlagt	200 000
Annan byggnad, sammanlagt	50 000
Pool, sammanlagt	150 000
Tomtmark	50 000

Vid en och samma skadehändelse är högsta sammanlagda ersättningsbelopp 250 000 kronor.

K.8.2 Takläckage

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på bostadsbyggnad som orsakats av att vatten oberäknat strömmar in genom yttertak.

Bostadsbyggnad

Med bostadsbyggnad avses i detta avsnitt även byggnad för bostadsändamål, garage- och förrådsbyggnad som har gemensam takkonstruktion med bostadsbyggnad. Med gemensam takkonstruktion avses att hela takkonstruktionen har enhetlig taknockshöjd.

Försäkringen gäller inte

- Skada på bostadsbyggnad där taket är äldre än 30 år.
- Skada på yttertak varigenom läckaget skett. Med yttertak avses hela takkonstruktionen ovanför takstolar.
- Skada som har samband med att byggnaden är under reparation, uppförande, om- eller tillbyggnad.
- Skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel.
- Skada på bärande tak- eller väggkonstruktion genom långtidspåverkan såsom mögel, fukt, röta, svamp, rost eller liknande.
- Om taket där vatten trängt in varit i sådant skick att det varit uppenbar risk för läckage.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 20 000 kronor.

K.8.3 Ytskikt och tätskikt

Försäkringen gäller för ytskikt och tätskikt vid en ersättningsbar läckageskada enligt avsnittet *F.2.2 Läckage*. En förutsättning är att arbetet med ytskikt och tätskikt har utförts av behörig entreprenör som lämnat kvalitetsdokument, utan avvikelse, från tiden för utförandet.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 200 000 kronor för våtutrymme i bostadsbyggnad och 50 000 kronor för våtutrymme i annan byggnad.

K.8.4 Minskat åldersavdrag

Försäkringen ersätter det åldersavdrag, se avsnitt *E.2.3 Åldersavdrag,* som överstiger 10 000 kronor om försäkrad byggnad drabbas av skada som ersätts enligt avsnitten

- F.1.1 Stöld och skadegörelse på byggnad eller tomtmark
- F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad
- F.2.1 Brand och liknande
- F.2.2 Läckage
- F.2.4 Dammbrott
- F.2.5 Storm, hagel och snötryck
- F.2.6 Övriga naturskador
- F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner
- F.2.9 Trafikskada
- F.2.10 Skada på glasrutor
- F.2.11 Skada orsakad av vilda djur
- F.3 Hus under uppförande, om- och tillbyggnad
- F.6 Skada på byggnad vid akut sjukdom och olycksfall
- K.8.1 Plötslig och oförutsedd händelse
- K.8.2 Takläckage
- K.8.3 Ytskikt och tätskikt

Försäkringen gäller för byggnad som är fullvärdeförsäkrad.

För byggnadsdel som är avskriven till 100 procent får du ingen ersättning.

Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för åldersavdrag som kan ersättas från annan försäkring.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 65 000 kronor.

K.8.5 Självriskförmån
För vissa skador gäller en särskild självrisk som är högre än grundsjälvrisken. Försäkringen minskar den särskilda självrisken till grundsjälvrisken på byggnad. Har vi avtalat om förhöjd självrisk på byggnad gäller istället denna.

Självriskförmånen gäller vid läckage av annan anledning än frysning enligt avsnitt *F.2.2 Läckage*

K.8.6 Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisken för byggnad. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

K.10 Hobbyverksamhet
K.10.1 Vem försäkringen gäller för
Försäkringen gäller för dig som tecknat försäkring för hobbyverksamhet och som bedriver den verksamhet som anges i försäkringsbrevet. Med hobbyverksamhet avses verksamhet
- utan anställda och
- som inte bedrivs i registrerad firma/företag och
- som inte utgör huvudsaklig inkomst till hushållet.

K.10.2 Vad försäkringen gäller för
Försäkringen gäller för skada inom Norden genom plötslig och oförutsedd händelse på eller förlust av lösegendom (se avsnittet *D.3 Lösegendom*) som du äger och som nyttjas huvudsakligen i den försäkrade hobbyverksamheten. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsett).

Försäkringen omfattar också avsnitten *G Ansvar* och *H Rättsskydd* för angiven verksamhet. Undantagen för förvärvsverksamhet i dessa avsnitt tillämpas inte.

K.10.3 Försäkringen gäller inte för
- pengar och värdehandlingar
- förlust av stöldbegärlig egendom som förvaras i fristående garage, uthus, källar- eller vindsutrymme eller annat jämförbart förvaringsutrymme i flerfamiljshus
- skada eller förlust orsakad av djur
- skada som består i eller orsakats av slitage eller förbrukning
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada genom bedrägeri, olovligt brukande, olovligt förfogande eller förskingring
- kostnader och uteblivna inkomster i samband med avbrott i verksamheten vid exempelvis egendomsskada, sjukdom eller olycksfall
- skada som inträffat i annan verksamhet än sådan som bedrivs som hobbyverksamhet enligt definition i avsnittet *K.10.1 Vem försäkringen gäller för*, även om hobbyverksamhet förelåg när försäkringen tecknades.

K.10.4 Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp anges i försäkringsbrevet. Beloppet ändras inte i takt med penningvärdet utan du måste själv anmäla ändring av försäkringsbeloppet till oss.

Ersättningsbelopp vid skada på originalhandlingar, fotoarkiv och informationsförsedda datamedia är 20 000 kronor. Sådan skada värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ner för att återställa den information som förlorats genom skadan.

K.10.5 Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

K.11 Magasinerat lösöre
K.11.1 Vem försäkringen gäller för
Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare.

K.11.2 Var försäkringen gäller
Försäkringen gäller för lösöre som är magasinerat på plats som anges i försäkringsbrevet.

K.11.3 Försäkrad egendom
Försäkringen gäller för
- lösöre som endast är avsett för privat bruk och som du äger, lånar av privatperson eller hyr
- eldriven rullstol, åkgräsklippare, eldrivet lekfordon som inte kan köras fortare än 6 km/tim och isjakt
- av- eller omonterade delar till de undantagna fordonen/farkosterna nedan om delarna inte kan försäkras genom annan försäkring
- stöldbegärlig egendom endast om detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

K.11.4 Vad försäkringen gäller för
Försäkringen gäller i tillämpliga delar för skada på försäkrad egendom som kan ersättas enligt avsnitten
- F.1.4 Stöld av och skadegörelse på egendom förvarad utanför bostad
- F.2.1 Brand och liknande
- F.2.2 Läckage
- F.2.3 Översvämning
- F.2.4 Dammbrott
- F.2.5 Storm, hagel och snötryck
- F.2.6 Övriga naturskador.

K.11.5 Högsta ersättningsbelopp
Högsta ersättningsbelopp anges i försäkringsbrevet. Beloppet ändras inte i takt med penningvärdet utan du måste själv anmäla ändring av försäkringsbeloppet till oss.

K.11.6 Försäkringen gäller inte
Försäkringen gäller inte
- pengar och värdehandlingar
- mynt- sedel- och frimärkssamling
- motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost
- delar, utrustning och drivmedel till fordon eller farkost enligt punkten ovan samt förtöjningsutrustning.

K.11.7 Självrisk
Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

L. Skadedjur med mera

L.1 Bostadsohyra

Avsnittet ingår endast om det särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

L.1.1 Försäkringen gäller för

- Sanering inom bostadshuset mot levande insekter.
- Sanering av aktiva getingbon, levande myror, råttor och möss på och i direkt anslutning till bostadshuset.
- Sanering av lösöre inom bostadshuset med undantag för kläder, textilier och matvaror. Kostnaden ska inrymmas i försäkringsbeloppet och inte överstiga egendomens värde.

L.1.2 Försäkringen gäller inte för

- kostnader för byggtekniska åtgärder, till exempel upptagning av väggar och golv
- sanering av lokal som helt eller delvis används i näringsverksamhet
- direkta eller indirekta skador, till exempel möbler, textilier och matvaror
- rengöring och städning efter utförd sanering.

L.1.3 Vi förmedlar kontakt

Om du upptäcker ohyra i bostadshuset ska du kontakta oss eller av oss anlitat saneringsföretag. Se ditt försäkringsbrev.

L.1.4 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

L.2 Träskadeinsekter

Avsnittet ingår endast om det särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

L.2.1 När försäkringen börjar gälla

Försäkringen börjar gälla sex månader efter avtalets begynnelsedag, om vi inte vid besiktning dessförinnan funnit att vi inte kan acceptera försäkringen.

Om byggnaden är högst tre år vid nyteckningstillfället och endast nytt virke använts vid uppförandet börjar försäkringen gälla redan vid avtalets början. Om byggnaden är byggd med begagnat virke gäller försäkringen först sedan vi särskilt har godkänt byggnaden.

L.2.2 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller om byggnad som anges i försäkringsbrevet angrips av träskadeinsekter. Du får ersättning för nödvändig sanering och reparation.

Begränsning

Om skada inträffat innan försäkringen börjat gälla, får du ersättning för saneringskostnaden men inte för reparationskostnader.

L.2.3 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för reparationskostnad vid angrepp på rötskadat virke.

L.2.4 Besiktning

Vi har rätt att besiktiga byggnad som är försäkrad. Du måste då se till att vår personal får tillträde för besiktning.

L.2.5 Särskilt aktsamhetskrav

Vid uppförande av byggnad eller vid reparation, om- eller tillbyggnad får du inte använda virke som är eller kan misstänkas vara angripet av träskadeinsekter. När du upptäcker angrepp av träskadeinsekter måste du genast meddela oss.

Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned om aktsamhetskraven inte är uppfyllda finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning*.

L.2.6 Vid sanering

Du måste underlätta för saneringS- och reparationspersonal genom att flytta lösegendom som kan vara i vägen.

L.2.7 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

L.3 Sent upptäckt dödsfall

Avsnittet ingår endast om det särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

L.3.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för kostnader för nödvändig insekts- och luktsanering samt för eventuella reparationsåtgärder till följd av att person avlider i bostaden och dödsfallet förblir oupptäckt en längre tid.

L.3.2 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

L.4 Äkta hussvamp

Avsnittet ingår endast om det särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

L.4.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för nödvändig sanering och reparation vid skada orsakad av äkta hussvamp vid:

- Invändig skada på bostadshus.
- Skada på lösegendom inomhus som är en följd av att bostadshuset skadats. Detta skydd har du om din försäkring gäller för lösegendom.

Med äkta hussvamp menas Serpula lacrymans samt dess vilda form Serpula himantioides, som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel.

Reparation innebär att vi byter ut eller förstärker virke vars bärförmåga riskeras genom angreppet.

L.4.2 När försäkringen gäller

Försäkringen börjar gälla från godkänd besiktning eller senast sex månader efter avtalets begynnelsedag.

L.4.3 Försäkringen gäller inte

- för angrepp som kan härledas till tiden innan försäkringen började gälla
- för angrepp på byggnadsdelar utomhus, till exempel balkonger, utomhustrappor, terrasser och uterum
- för angrepp på byggnad som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus
- för angrepp av andra rötsvampar och mögelsvampar än äkta hussvamp
- för reparation av byggnadsdel som endast drabbats av missfärgning eller annan rent estetisk skada.

Försäkringen gäller inte för begränsningar och undantag som framgår av besiktningsprotokollet.

L.4.4 Besiktning

Vi har rätt att besiktiga byggnad som kan eller ska försäkras eller är försäkrad. Du måste då se till att vår eller av oss anlitad personal får tillträde för besiktning.

L.4.5 Särskilda aktsamhetskrav

- Ny-, till- och ombyggnadsarbeten ska utföras enligt de bygg- och branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gäller vid byggnads- eller installationstillfället. Du ska inte använda virke som är eller kan misstänkas vara angripet av hussvamp.
- När du misstänker angrepp av hussvamp, till exempel vid synliga tecken på angrepp såsom missfärgningar, svamppåväxt (svamptrådar, fruktkropp), sporpulver eller golvsvikt måste du genast underrätta oss om detta.

Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned om aktsamhetskraven inte är uppfyllda finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

L.4.6 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp framgår av ditt försäkringsbrev. Ersättningen kan dock inte bli högre än bostadshusets marknadsvärde omedelbart före skadan.

L.4.7 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

M. Allmänna bestämmelser

För den här försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna för försäkringsavtalet finns i försäkringsavtalslagen.

All kommunikation sker på svenska.

M.1 Försäkringsavtalet

Försäkringen gäller under den tid som anges på försäkringsbrevet. Vi ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden, om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Har skada uppstått gradvis ansvarar vi endast för den del av skadan som uppstått under försäkringstiden.

Om du tecknar försäkring samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag du tecknade den.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar försäkringen gälla först klockan 00.00 dagen efter den dag då premien betalades, dock tidigast på försäkringstidens första dag. Om försäkringsavtalet enligt lag blir giltigt först efter att du skriftligen accepterat vårt erbjudande om försäkring börjar försäkringen gälla klockan 00.00 dagen efter din accept, om vi inte kommit överens om en annan tidpunkt.

Din försäkring förnyas automatiskt för ytterligare ett år om inte försäkringen sagts upp från din eller vår sida. Detta gäller om inte annat avtalats eller framgår av omständigheterna. Vill du inte att din försäkring ska förnyas kan du när som helst, oavsett orsak, säga upp försäkringen genom att meddela oss att du inte vill att din försäkring ska förnyas efter försäkringstidens slut.

Under försäkringstiden kan du säga upp din försäkring i vissa situationer, till exempel om försäkringsbehovet upphört eller om vi har ändrat villkoren för din försäkring. Vi kan säga upp försäkringen endast om det finns särskilda skäl.

M.2 Betalning

En nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar från den dag då vi skickade krav på betalning till dig. Ändrar du din försäkring och ska betala en tilläggspremie ska även den betalas inom 14 dagar.

En förnyad försäkring ska betalas senast när den nya försäkringstiden börjar. Du har dock alltid en månad på dig att betala räknat från det att vi skickade ut krav på betalning.

Betalar du via autogiro gäller även bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogirot upphör att gälla aviseras premie för obetald del av försäkringstiden. Betalas inte premien i tid har vi rätt att säga upp din försäkring enligt reglerna i detta försäkringsvillkor.

Betalar du inte i rätt tid har vi rätt att säga upp försäkringen. Försäkringen upphör 14 dagar efter att vi skickat en skriftlig uppsägning till dig. Om du betalar inom dessa 14 dagar fortsätter dock försäkringen att gälla. Om du betalar efter att försäkringen upphört, anses det som en begäran om ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter dagen för betalning.

M.3 Värdestegringsgaranti

Vid penningvärdesförändring ändras vårt åtagande automatiskt. Försäkringsbeloppet för byggnad följer faktorprisindex för gruppbyggda småhus och för lösöre följer det konsumentprisindex. Justering av premien sker vid nästa förfallodag.

M.4 Vid risk för skada och då skada inträffat

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa måste du försöka hindra eller begränsa skadan. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för att hindra eller begränsa skada om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Efter att en skada inträffat ska du

- Anmäla skadan till oss så snart som möjligt.
- Polisanmäla stöld, rån eller överfall så snart som möjligt på den ort där skadan inträffat och medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har.
- Medverka till vår utredning av det inträffade och lämna fullständiga och riktiga upplysningar om vad som hänt och vad som skadats. Du får inte undanhålla något som kan ha betydelse för skadereglering.
- Anmäla skada som inträffar under transport eller på hotell till transportföretaget eller hotellet.
- Lämna oss specificerat krav på ersättning samt ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver för att reglera skadan, till exempel inköpskvitton och läkarintyg, och sådana upplysningar och handlingar som visar att egendom förvärvats och finansierats lagligt.
- Informera oss om det finns någon annan försäkring som gäller för samma skada. Finns flera försäkringar har du inte rätt till högre ersättning än vad som sammanlagt svarar mot skadan.
- Behålla skadade föremål så att vi får möjlighet att göra besiktning. Du måste medverka till besiktning av såväl skadad som oskadad egendom.

Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror
- myndighetsåtgärd.

Dröjsmålsränta

Skulle det, trots att du gjort vad vi kräver av dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Räntan beräknas enligt räntelagen. Om vi måste vänta på polisutredning eller värdering får du ränta enligt Riksbankens referensränta.

Begränsning

Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 100 kronor.

Skaderegistrering

Vi äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är GSR AB. Dessutom kan bolaget komma att lämna uppgifter om stöldanmält och eftersökt gods till Larmtjänst AB för utredning av oklara försäkringsfall och eftersökning av stulen egendom. Personuppgiftsansvarig för Larmtjänst är Larmtjänst AB.

M.5 Undantag för krigsskador, atomskador, dammbrott och terrorism

Försäkringen gäller inte

- För skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror. Om du är på resa utanför Sverige gäller dock försäkringen i vissa situationer, se avsnittet *J.1.1 Var och när försäkringen gäller.*
- För skada som direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.
- För skada som direkt eller indirekt orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion, utöver vad som sägs i avsnittet *F.2.4 Dammbrott.*
- För skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorism.

Definition av terrorism

Organiserade våldshandlingar riktade mot civilbefolkningen i syfte att skapa skräck och allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land.

M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning nekas eller sättas ned (minskas), på grund av att du inte följt dina skyldigheter enligt villkor och lag. Om nedsättning blir aktuell görs en bedömning utifrån vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet.

Felaktiga uppgifter om din försäkring

De uppgifter som ligger till grund för din försäkring framgår av ditt försäkringsbrev. Du måste kontrollera att dessa uppgifter är riktiga och kontakta oss om något inte stämmer eller om en uppgift som anges i försäkringsbrevet ändras. Om du inte gör detta kan ersättningen sättas ned.

Om ditt försäkringsbelopp ska motsvara värdet av försäkrad egendom (helvärde), är det viktigt att du kontrollerar försäkringsbeloppet så att det stämmer med värdet på din egendom i bostaden. Om försäkringsbeloppet är för lågt riskerar du att vara underförsäkrad vilket innebär att du inte får ut hela värdet av din egendom vid en skada.

Vid skada

Har du inte följt anvisningarna enligt avsnittet *M.4 Vid risk för skada och då skada inträffat*, kan ersättningen nekas eller sättas ned.

Har du lämnat oriktiga uppgifter eller undanhållit uppgifter som har betydelse för din rätt till ersättning och detta skett uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet, kan ersättningen sättas ned.

Åsidosättande av aktsamhetskrav

Har du inte följt de aktsamhetskrav som anges i villkoren kan ersättningen från försäkringen sättas ned.

Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfallet eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall genom uppsåt får du ingen ersättning.

Har du framkallat försäkringsfallet genom grov vårdslöshet kan ersättningen utebli eller sättas ned.

Psykisk störning eller barn

Har barn under tolv år eller person som lider av sådan psykisk störning som avses i 30 kap 6 § brottsbalken, inte följt aktsamhetskrav eller orsakat en skada med uppsåt eller grov vårdslöshet, gör vi ingen nedsättning.

Identifikation

I vissa nedsättningssituationer jämställer vi ditt handlande med handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och din make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör bostad eller bohag i en sådan bostad.

Identifikation tillämpas i följande situationer:

- reglerna vid skada om att du måste försöka hindra eller begränsa en skada som inträffar eller hotar att omedelbart inträffa
- åsidosättande av aktsamhetskrav
- framkallande av försäkringsfallet genom grov vårdslöshet eller uppsåt.

Reglerna om identifikation tillämpas inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

M.7 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi rätten att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

M.8 Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat skydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från den tidpunkt då din rätt till ersättning eller skydd ur försäkringen uppkom. Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Med väcka talan menas att ansöka om stämning i domstol.

M.9 Dubbelförsäkring

Om försäkrat intresse även omfattas av annan försäkring och det i den andra försäkringen finns förbehåll vid dubbelförsäkring gäller samma förbehåll i denna försäkring.

M.10 Leverantörsansvar

För skada som omfattas av denna försäkring och som leverantör eller annan ansvarar för, enligt lag, garanti eller liknande åtagande, får du ersättning bara om du kan visa att den som har ansvaret inte kan fullgöra detta.

M.11 Behandling av personuppgifter

Du hittar information om hur vi på Länsförsäkringar behandlar personuppgifter och dina rättigheter i samband med det på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter

M.12 Sanktionsbestämmelse, penningtvätt och lagligt förvärv

Vi är inte skyldiga att lämna försäkringsskydd, betala ersättning för en skada eller tillhandahålla en tjänst eller förmån om det skulle innebära att vi därigenom blir föremål för någon sanktion eller bryter mot ett förbud eller en begränsning som följer av ett beslut från FN, EU, Storbritannien, Nordirland eller USA om ekonomiska, handels- eller finansiella sanktioner.

Vi är inte heller skyldiga att lämna försäkringsskydd, betala ersättning för en skada eller tillhandahålla en tjänst eller förmån om det skäligen kan antas att sådan åtgärd skulle medföra risk för konflikt med gällande penningtvättslagstiftning, eller att Länsförsäkringar i något avseende riskerar att bidra till att försäkringsersättning utbetalas för egendom som inte har förvärvats lagligt eller som inte har förvärvats med lagliga medel.

M.13 Rådgivning

Konsumenternas Försäkringsbyrå lämnar allmänna upplysningar i frågor som rör försäkring.
Konsumenternas Försäkringsbyrå
Tel: 0200-22 58 00
konsumenternas.se

Du kan också vända dig till den kommunala konsumentvägledningen för information och råd om försäkringar.

M.14 Om vi inte kommer överens

Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ett ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva ärendet. Kontakta i första hand den handläggare som haft ansvar för ditt ärende eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman.

Till Allmänna reklamationsnämnden kan du vända dig med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär.
Allmänna reklamationsnämnden
Tel: 08-508 860 00
arn.se

När det gäller medicinska frågor kan Personförsäkringsnämnden lämna yttrande.
Personförsäkringsnämnden
Tel: 08-522 787 20
forsakringsnamnder.se

När det gäller rättsskyddsfrågor kan du få ditt ärende prövat i Ombudskostnadsnämnden eller Nämnden för Rättsskyddsfrågor.
Ombudskostnadsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Tel: 08-522 787 20
forsakringsnamnder.se

Du kan även vända dig till allmän domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i din hemförsäkring. Du betalar då enbart självrisken.

N. Särskilda villkor

De villkor som finns här nedan gäller för din försäkring bara om de särskilt anges i ditt försäkringsbrev. Aktsamhetskraven gäller när du eller någon annan som ser till bostaden inte vistas i den.

Definition av godkänd låsenhet

Med godkänd låsenhet menas certifierade produkter enligt SS 3522. SSF 3522 eller SSF 3523, lägst klass 3. I godkänd låsenhet ingår

- låshus, cylinderlås eller tillhållarlås
- cylinder
- slutbleck
- förstärkningsbehör.

Definition av godkänt inbrottslarm

Ett godkänt inbrottslarm ska vara certifierat lägst Larmklass 1 eller R. Inbrottslarmet ska vara installerat av certifierad anläggarfirma och vara vidarekopplat till certifierad larmcentral.

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned om aktsamhetskraven inte är uppfyllda finns i avsnittet *M.6 Nekande eller nedsättning av försäkringsersättning.*

N.1 Låskrav dörrar

Aktsamhetskrav

För att din ersättning inte ska minskas eller utebli måste följande aktsamhetskrav vara uppfyllda:

- Nycklar ska förvaras på betryggande sätt och nycklar får inte lämnas kvar i låsen.
- Alla ytterdörrar till bostaden ska vara låsta med godkänd låsenhet. Utåtgående dörrar ska vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn.
- Balkong- och terrassdörrar som är belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan ska vara låsta med godkänd låsenhet eller med låsbar säkerhetsspanjolett.
- Ytterdörrar samt balkong- och terrassdörrar som är pardörrar ska upptill och nedtill vara säkrade med hävarmskantregel av metall eller annan godkänd låsanordning.

N.2 Låskrav dörrar och fönster

Aktsamhetskrav

För att din ersättning inte ska minskas eller utebli måste följande aktsamhetskrav vara uppfyllda då du eller någon annan som har att se till bostaden inte vistas i den:

- Nycklar ska förvaras på betryggande sätt och får inte lämnas kvar i låsen.
- Alla ytterdörrar till bostaden ska vara låsta med godkänd låsenhet. Utåtgående dörrar ska vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn.
- Balkong- och terrassdörrar som är belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan ska vara låsta med godkänd låsenhet eller med låsbar säkerhetsspanjolett.
- Ytterdörrar samt balkong- och terrassdörrar som är pardörrar ska upptill och nedtill vara säkrade med hävarmsregel av metall eller annan godkänd låsanordning.
- Öppningsbara fönster, belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan, ska vara låsta med certifierat fönsterlås.

N.3 Låskrav dörrar och larmkrav

Aktsamhetskrav

För att din ersättning inte ska sättas ned eller utebli måste följande aktsamhetskrav vara uppfyllda då du eller någon annan som har att se till bostaden inte vistas i den:

- Nycklar ska förvaras på betryggande sätt och nycklar får inte lämnas kvar i låsen.
- Alla ytterdörrar till bostaden ska vara låsta med godkänd låsenhet. Utåtgående dörrar ska vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn.
- Balkong- och terrassdörrar som är belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan ska vara låsta med godkänd låsenhet eller med låsbar säkerhetsspanjolett.
- Ytterdörrar samt balkong- och terrassdörrar som är pardörrar ska upptill och nedtill vara säkrade med hävarmsregel av metall eller annan godkänd låsanordning.
- Bostaden ska vara försedd med godkänt inbrottslarm anslutet till larmcentral.
- Larmanläggningen ska vara tillkopplad och fungera då ingen är hemma.
- Anläggningen ska vara installerad underhållas av certifierad anläggarfirma. Förändringar eller utvidgningar av anläggningen ska också utföras av sådan anläggarfirma.
- Bostaden ska ha tydliga skyltar som anger att bostaden är inbrottslarmad.

Ordlista

Aktsamhetskrav
Aktsamhetskrav är regler som beskriver hur du ska ta hand om din egendom. Det kan till exempel vara att låsa dörrar eller fönster till villan/lägenheten. Om du inte följer reglerna riskerar du att inte få full ersättning för din skada eller förlust.

Akut sjukdom
Akut sjukdom är en oförutsedd försämring av ditt hälsotillstånd som inte är olycksfallsskada enligt definitionen för detta (se även olycksfallsskada).

Bedrägeri
Bedrägeri är ett brott där någon lurar någon annan till handling *eller* till att underlåta något, som medför egen vinning för den som lurar *och* skada för den som blivit lurad.

Bostad
Med bostad menar vi lägenheter i flerfamiljhus och villa. Till bostad hör sådant utrymme som är sammanbyggt och har direkt dörrförbindelse med bostaden. Fristående garage, uthus och liknande samt källare, vinds- och annat förrådsutrymme som inte har dörrförbindelse, räknas däremot inte som bostad.

Byggnad
Med byggnad menar vi de hus som anges i försäkringsbrevet och det som enligt lag är tillbehör till dessa. Dessutom ersätter vi som byggnad ledningar och installationer som du äger och som är avsedda för de hus som anges i försäkringsbrevet. Se vidare i avsnitt *D.1.1 Definition.*

Byggnadsdel
Med byggnadsdel menar vi sådana installationer och fast monterad inredning etc som är uppräknade i avsnittet *E.2.3 Tabell för åldersavdrag.*

Dödsbo
Ett dödsbo är en avlidens tillgångar och skulder.

Egenmäktigt förfarande
Egenmäktigt förfarande är ett brott där gärningsmannen olovligen tar eller använder något men inte har för avsikt att behålla föremålet. En sådan handling är exempelvis att utan lov använda någons cykel för att ta sig till en annan plats och där lämna den.

Ersättning a conto
Skadeersättning som betalas ut av försäkringsbolaget i avvaktan på reglering av den slutliga ersättningen.

Fullvärde
Fullvärdeförsäkring innebär att det inte finns något försäkringsbelopp som utgör gränsen för ersättning.

Förmånsrätt
Att ha förmånsrätt innebär att du har företrädesrätt framför andra vid en utmätning eller en konkurs.

Första risk
Första risk innebär att egendomen är försäkrad till ett visst belopp och är det högsta som kan betalas.

Försäkrad
Försäkrad är den person som försäkringen gäller för och vars intresse, exempelvis bostaden, är försäkrat.

Försäkringsbelopp
Med försäkringsbelopp menar vi den maximala ersättning som kan betalas ut från försäkringen vid skada.

Försäkringsbrev
Försäkringsbrev är den handling du får från oss. Den innehåller detaljerad information om vad som gäller för just din försäkring och är ett avtal mellan dig och ditt länsförsäkringsbolag.

Försäkringsgivare
Försäkringsgivare är det bolag som ingått avtal med dig som försäkringstagare. Av ditt försäkringsbrev framgår vilket länsförsäkringsbolag som är din försäkringsgivare.

Försäkringstagare
Försäkringstagare är den som har avtal om försäkring med länsförsäkringsbolaget.

Försäkringsställe
Försäkringsställe är den adress, normalt din bostad, där försäkringen gäller.

Helvärde
Helvärdesförsäkring innebär att ersättningen för skador begränsas till högst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

Hemort
Med hemort menar vi den ort där du har din bostad som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.

Hushållsmaskin
Hushållsmaskin är maskin för klädvård, städning, disk, tillagning och förvaring av livsmedel, luftrening, luftfuktning och avfuktning.

Inneboende
Med inneboende menar vi person som är bosatt på försäkringsstället och som inte har gemensamt hushåll med dig.

Installation
Med installation menar vi system och anordningar för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas eller elektricitet och som är avsedd för det eller de hus som anges i försäkringsbrevet. Som installation räknas även maskinell utrustning till brunn för vatten.

Invaliditet
Vid invaliditet skiljer man mellan medicinsk och ekonomisk invaliditet. Medicinsk invaliditet är om du efter en sjukdom eller olycksfall får en bestående nedsättning av den fysiska eller psykiska kroppsfunktionen. Nedsättningen mäts i procent och bedöms av en läkare efter ett tabellverk som är gemensamt för försäkringsbolagen. Om du skadar dig så illa eller blir så svårt sjuk att du får en framtida bestående nedsatt arbetsförmåga med minst 50 procent är det fråga om ekonomisk invaliditet.

Kapad lagfart
Kapning är ett brott och innebär att någon med hjälp av en förfalskad handling söker och beviljas lagfart på en fastighet som denne inte äger.

Laddstation
Med laddstation menar vi en installation (laddbox och laddstolpe) för laddning av hybrid- och elfordon.

Lös egendom och lösöre
Lös egendom är enligt jordabalken allt som inte är fast egendom. Med lösöre avser vi alla lösa saker i ditt hem som är avsedda för privat bruk och som du äger, hyr eller lånar, till exempel möbler, hemelektronik, kläder, böcker och andra personliga tillhörigheter.

I begreppet lös egendom ingår förutom lösöre även pengar, värdehandlingar, mynt, sedlar, frimärken, brygga och uthus som du äger men som står på annans mark.

Marknadsvärde
Marknadsvärdet är det pris som mest sannolikt kan erhållas vid försäljning av ett föremål på den allmänna marknaden.

Medförd egendom
Med medförd egendom menar vi egendom som du tar med dig utanför bostaden. Egendomen anses inte medförd om du lämnar kvar den i bil, båt eller vid flygplats, järnvägsstation och liknande, om det inte är för en kortare tidsperiod.

Norden
Norden är länderna Norge, Finland, Danmark, Island, Grönland och Färöarna.

Nära anhörig
Med nära anhörig menas make, registrerad partner, sambo, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar, mor- och farföräldrar, svärson, svärdotter, barnbarn samt person som har vårdnad om anhörig inom din familj.

Närstående person
Med närstående menar vi make, registrerad partner, sambo, föräldrar och barn. Syskon som du sammanbodde med vid dödsfallet räknas också in i denna krets.

Olovligt förfogande
Med olovligt förfogande menar vi att någon innehar (lånar utan lov) annans egendom, till exempel säljer egendomen utan lov eller på annat sätt förfogar över egendomen så att ägaren går miste om sina rättigheter.

Olycksfallsskada
Med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. Olycksfallsskadan ska ha krävt läkarbehandling. Total hälseneruptur, vridvåld mot knä samt smitta på grund av fästingbett ersätts som olycksfallsskada. Med olycksfallsskada jämställs skada på grund av förfrysning, värmeslag eller solsting. Sådan kroppsskada anses ha inträffat den dag den visar sig.

Pengar
Pengar är ett allmänt accepterat betalningsmedel. Pengar är ofta synonymt med mynt och sedlar men även elektroniska betalningsmedel avses.

Preskription
Preskription innebär att du kan förlora din möjlighet till ersättning från försäkringen om du inte framställer ditt krav inom en viss tid.

Prisbasbelopp
Prisbasbeloppet är ett belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället och som bestäms av regeringen varje år. Det används bland annat för beräkning av vissa försäkringsbelopp.

Resehandling
Med resehandling avses färdbiljett, pass, greenfee, liftkort och liknande handlingar.

Resgods
Resgods är ditt bagage, pengar, pass och andra handlingar som du har med dig på resan.

Resekostnad
Med resekostnad menar vi det belopp som du före skadetillfället betalat för

- övernattning på hotell eller motsvarande
- stuga eller lägenhet som du hyrt av privat uthyrare i högst 45 dagar under förutsättning att du har ett hyresavtal
- färdbiljett, logi och annat arrangemang hos resebyrå eller transportföretag
- hyrd bil hos biluthyrningsföretag
- liftkort, greenfee, hyra av sportutrustning samt bokade evenemang och utflykter som du inte kunnat utnyttja och som du inte kan få tillbaka från annat håll.

Självrisk
Självrisk är den del av skadekostnaden som du enligt försäkringsvillkoren själv får stå för.

Skadebelopp
Skadebelopp är det belopp till vilket vi har värderat skadan.

Solcellsanläggning
Med solcellsanläggning menar vi en installation som omvandlar solljus till energi. I en solcellsanläggning ingår solpaneler, fästanordning, växelriktare, optimerare och kablar.

Tomtmark
Med tomtmark avser vi markområdet i direkt anslutning till försäkrad bostadsbyggnad. Till tomtmark hör även föremål som är fast monterade på marken, till exempel växtlighet, mur, plattläggning, brygga, belysning. För jordbruksfastighet är tomtmark det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring bostadsbyggnaden.

Tvist
Med tvist avses ett krav som helt eller delvis avvisas och som kan prövas i allmän domstol.

Värdehandling
En värdehandling är en handling som har ett ekonomiskt värde, till exempel frimärken, kontokort, checkar, skuldebrev, biljetter och kuponger.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | **Länsförsäkringar Blekinge** 0454-30 23 00 | **Dalarnas Försäkringsbolag** 023-930 00 | **Länsförsäkringar Gotland** 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | **Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad** 044-19 62 00 | **Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän** 031-63 80 00 | **Länsförsäkringar Halland** 035-15 10 00 | **Länsförsäkringar Jämtland** 063-19 33 00 | **Länsförsäkringar Jönköping** 036-19 90 00 | **Länsförsäkringar Kalmar län** 020-66 11 00 | **Länsförsäkring Kronoberg** 0470-72 00 00 | **LF Norrbotten** 0920-24 25 00 | **Länsförsäkringar Skaraborg** 0500-77 70 00 | **Länsförsäkringar Skåne** 040-633 80 00 | **Länsförsäkringar Stockholm** 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | **Länsförsäkringar Uppsala** 018-68 55 00 | **Länsförsäkringar Värmland** 054-775 15 00 | **Länsförsäkringar Västerbotten** 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | **Länsförsäkringar Älvsborg** 0521-27 30 00 | **Länsförsäkringar Östgöta** 013-29 00 00

LF

lansforsakringar.se